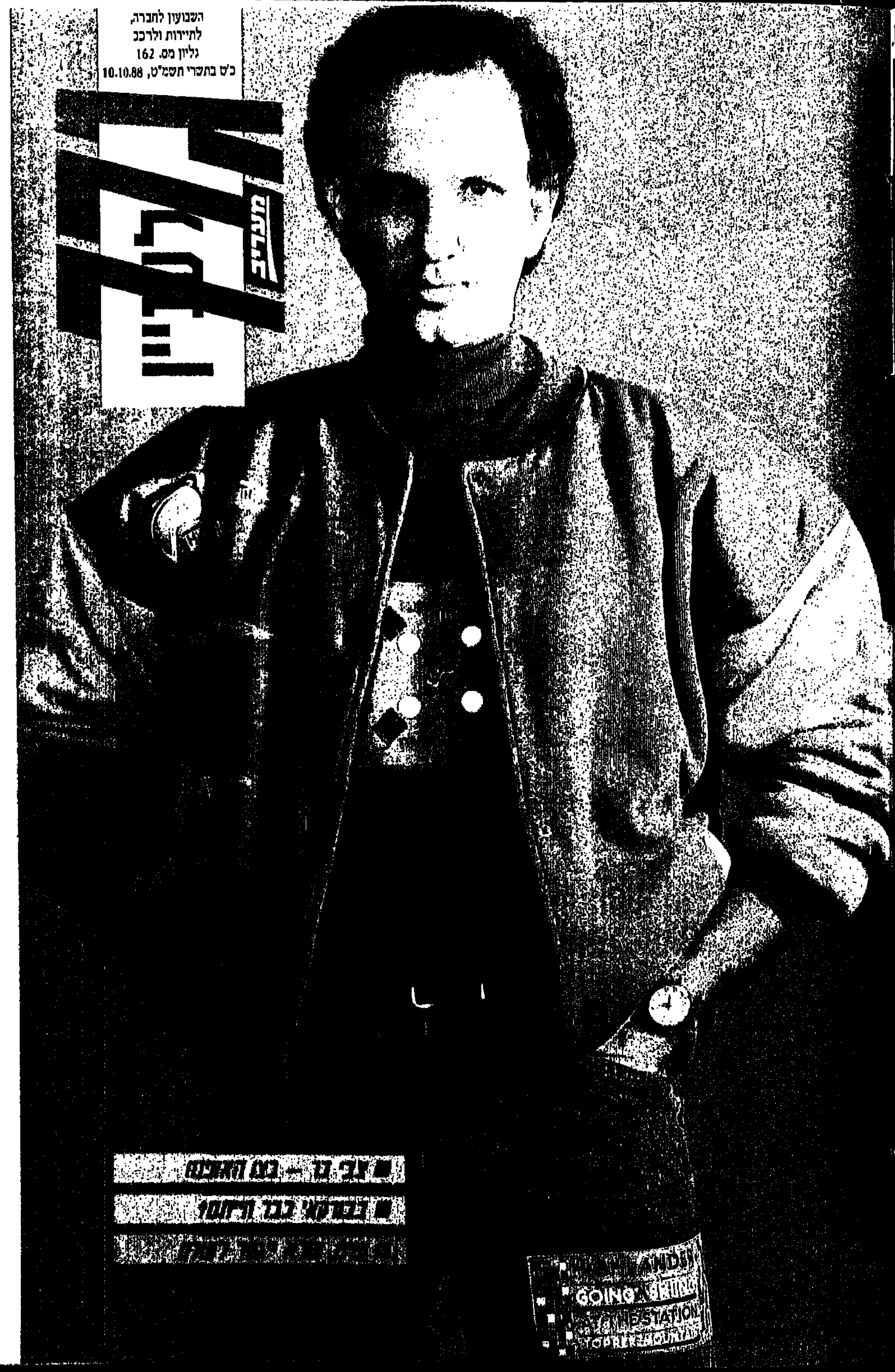

לפחות פעם בחיים את חייבת לעצמך יצירה שמעבר לזמן, בזהב 18 קראט ויהלומים נקיים.

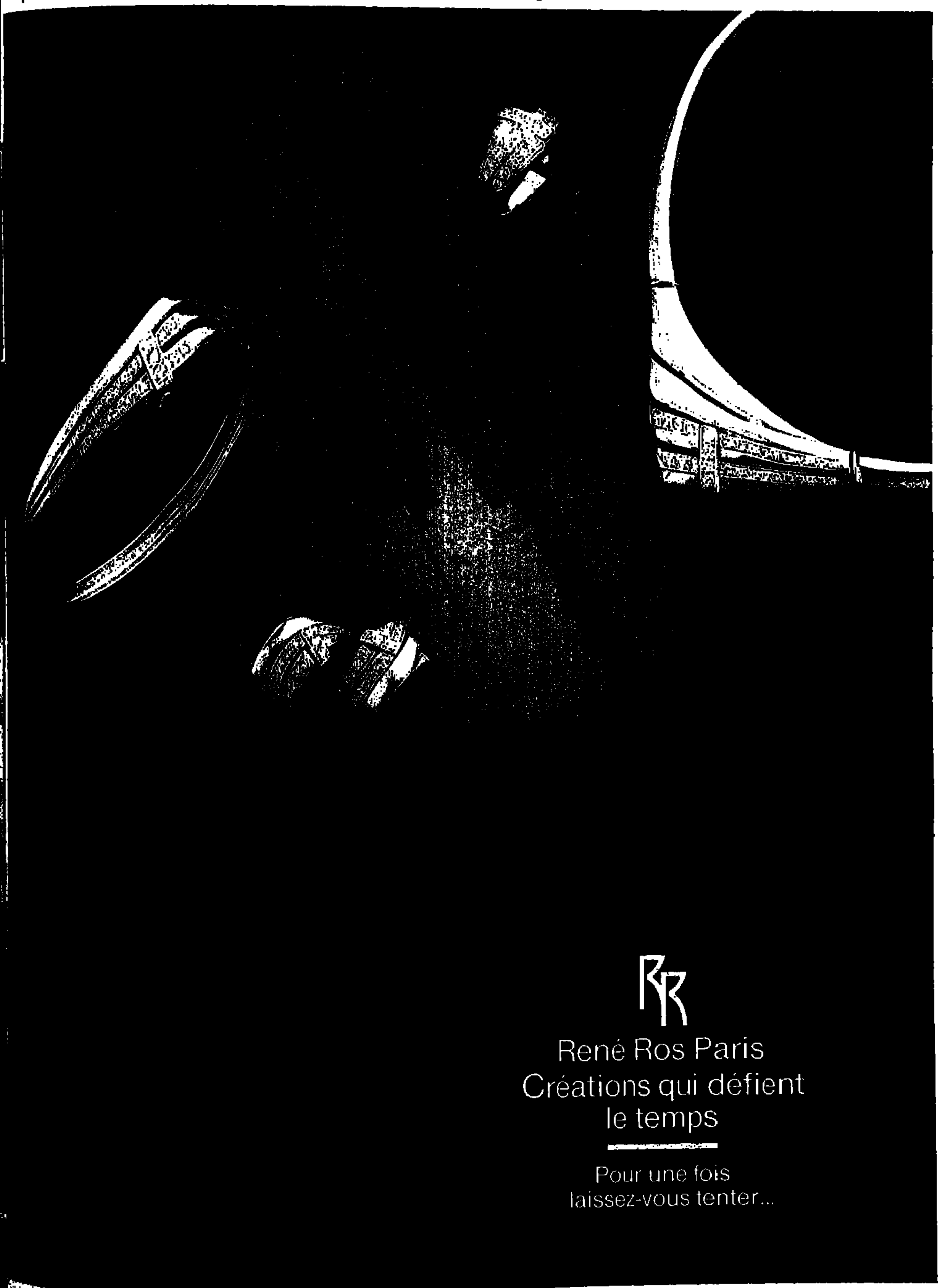

רנה רוס - פריז נציגים בישראל: הבורסה לתכשיטים

תל-אביב: דיזנגוף 98 (ליד הככר) טל. 03-246194 ירושלים: בן-יהודה 4 (במדרחוב) טל. 02-231524 חיפה: רח' הנביאים 16 טל. 04-664111
הצפון: דרך עכו 14, קרית ביאליק טל. 04-727523 טבריה: רח' הירדן פינת הבנים טל. 06-720238 חולון: סוקולוב 54 (פינת קוגל) טל. 03-5053545
אשקלון: בנין שקמים, הנשיא הראשון טל. 051-38764 ראשל"צ: רח' ז'בוטינסקי 65 טל. 03-945524 רעננה: רח' אחוזה 104 טל. 052-25455
באר-שבע: רח' הרצל 112 טל. 057-34469 אילת: מרכז מסחרי שלום טל. 059-76822 נשמח לשרתכם בימי השבוע: 9.00-20.00 וביום ו' 9.00-13.00
מכבדים כרטיסי VISA ויזה דיינרס ישראכרט במזומן או בתשלומים.

מוסך מ. אחראי ובניו בע"מ
נותן שירות ותיקונים לכל סוגי הרכב
מתקבלים תשלומי שראפרץ וויה

למ. אחראי ובניו
שפע ברכות
מוסך השיש בע"מ
רח' שיש 4, מפרץ חיפה
טל' 04-724803

למוטקה ועמי
ברכות לבביות
אוטו רויאל בע"מ
חלקי חילוף

לאולמי נוף הגליל
ברכות לבביות לרגל זכייתכם בתואר בית העסק הנבחר
מאחלים
בית הורים דונית
ויצמן 74 נהריה, 04-926507

לאולמי נוף הגליל
ברכות חמות
מהמשווק צפון
סוכנות "קריסטל" משקאות, מזון בסיטונאות
שווק והפצה
א.ת. דרום נהריה, טל' 04-923646

למ. אחראי ובניו
שפע ברכות חמות ואיחולים לבביים
מאחלים:
מ. דרעי ובניו בע"מ רדיאטורים ואגזוזים
רח' השיש 49, מפרץ חיפה, 04-726669, 04-725130

למוטקה ועמי
מיטב הברכות
מאיר מנדלמן
סוכנות לביטוח
רח' הבנקים 16, חיפה
טל' 04-622101

למ. אחראי ובניו
ברכות חמות
גשג 88
שירותי גרירה וחילוץ

למ. אחראי ובניו
שפע ברכות
יוניקאר תעשיות
מוצרי טקסטיל לרכב
כיסויים למושבי רכב
א.ת. מגדל העמק, 06-547430/38

למוסך מ. אחראי ובניו
ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה
מיקת סוכנויות – וולקת מצברים
מפיצים ראשיים לחיפה והצפון
רח' השיש מפרץ חיפה, טל. 04-726226, 728644
סניף חיפה 04-668447

מנורת אלאדין
פירות יבשים, קטניות ותבלינים
געתון 1 נהריה, 04-929353
מברכים את נוף הגליל לרגל זכייתו בתואר

לאהרון, רחל, איתן והמשפחה
המשיכו באותו הקו והקצב
מאחלים: חן צפון, סיטונאים ויבואנים לכלי בית ומתנות
שבתאי בן־נתן ומשפחתו
ושלמה חביה ומשפחתו

לאהרון וצוות העובדים באולמי נוף הגליל
ברכות חמות לזכייתך בתואר
מאחלים: בן שלומי את דרור
סוכנות לביטוח
טל' 04-910428, 04-914448

למ. אחראי ובניו
ברכות חמות לרגל קבלת התואר
המכשירנים – אוטומטר
רח' השיש 9 מפרץ חיפה
טל. 04-740087

למ. אחראי ובניו
איחולי הצלחה והוקרה לרגל קבלת התואר בית העסק הנבחר – עלה והצלח
צנטרל
סוכנות של מותג אקסטרה, סיקסטה, סייזה וספורט

טלסטאר נהריה – לאון ליבוביץ
מוצרי חשמל ביתיים
שד' הגעתון 3 נהריה
טל' 04-925149, 04-921941
מודים על האמון והתמיכה ומאחלים "שנה טובה"

לטלסטאר נהריה (ליבוביץ)
ברכותינו הנאמנות
מאחלים:
אבי ואיציק
תל־גל
שרותי טלויזיה
חיפה

לטלסטאר, מר לאון, ליוסי ולכל המשפחה
לא היינו צריכים לחכות לתוצאות כדי לדעת שאתם הטובים...
תמיד שלכם
ירוחם שפירא   גיורא שפיגל
וכל בית אל־מגורים סוכנויות ביטוח
מוהליבר 14, פתח־תקוה, 03-913841

לטלסטאר נהריה
שפע ברכות ואיחולים לבביים
לרגל קבלת התואר בית העסק המובחר 88'
מאחלת:
GRUNDIG
Pilot
Rowenta

לטלסטאר נהריה
שפע ברכות ואיחולים לבביים
בטחון נהריה בע"מ
שד' הגעתון 29, נהריה, 04-928384/6

לטלסטר נהריה
ברכותינו הנאמנות
מאחל:
לקט מוצרים בע"מ
שיווק מוצרי חשמל בסיטונאות
טל' 04-709704

לטלסטר נהריה
ברגשי כבוד
יעול
צ. מאיר – צ. דוד
וצוות העובדים

ברכות והמשך פעילות פורה
מאחלים עוז ודוב
עד שרותי מוסך

כל הכבוד, ידענו שזה מגיע לכם
המשיכו באותו הקו והקצב
מאחלת: "נווה־יפית" חברה לבניין בע"מ
רח' ויצמן 18 כפר־סבא
במשרד: 052-952886 • בבית: 052-25436

שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחל
חשמל רכב יוחאי

ברכות להמשך הדרך, תוך שיתוף פעולה פורה
עלה והצלח.
מאחל: דני פורמן
"סוכנות ביטוח מעיין־חיים"
הרצל 41, ר"ג, טל. 03-725756

שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחלים
"שחר" תנורים ציוד ותעשייתו בע"מ
טל. 052-22023

ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה פורה
נימני מבורך
מוצרי בשר
רח' יום טוב 3 שוק הכרמל ת"א, טל. 03-659713

לדיויד ובן
הרבה הצלחה
"לכל" בית חרושת לנקניק
טלפונים 03-823831, 833058

לדיויד וצוות העובדים
שפע ברכות ואיחולים לבביים
המרתף מר מזון
סוכנויות מזון ומשקאות
ת.ד. 1127 אזור התעשיה אילת טל. 059-79811

לדיויד
המשך שגשוג ועליה – כה לחי
מא.א. ד.מ אילת בע"מ
משווקי פירות וירקות
אזור התעשיה אילת

למסעדת מנדיס
שפע ברכות ואיחולים לבביים
דוד את פואד
מוצרי בשר, עופות וחודן
יום טוב 8 שוק הכרמל ת"א, טל. 03-659944

לדיויד יונג, מסעדת מנדיס
שאו ברכות חמות עלו והצליחו
רשת צ'יינה גורמה
מסעדות סיניות
וילי, פטריק וליאור ורשבסקי

לאמנון את יעקב
אוקטלציה וטפטים
רח' הרצוג 20, רעננה
טל. 052-714901

לאמנון את יעקב
המשך עבודה פוריה וגמר חתימה טובה
מאחל:
אביטל עמרם (משרד חן)
רח' השוק 3 רעננה, טל. 052-454147

לנעלי שני
אתכם להמשך מוצלח
מאחלים:
נעלי נירו בע"מ
רח' מרזוק ועזר 6, יפו
03-827284

לאמנון את יעקב
אתכם להמשך מוצלח
מאחלים: מפעל לשייש – עולמית
רח' יד חרוצים 3 הרצליה פיתוח
טל. 052-554831

לאמנון את יעקב
שפע ברכות וגמר חתימה טובה
בידידות אילן בר פזית
סוכנות לביטוח כללי (1985) בע"מ
בורסת היהלומים, טל. 03-257132-3

לנעלי שני
המשך עבודה פוריה
עלו והצליחו בברכת שנה טובה
מאחלים:
טוכמן מכס ואריה

לנעלי שני
עלו והצליחו בהישגכם
מאחלים: נעלי המילטון
בית אביגדור 26 קומה ד' ת"א
טל. 03-332103

לאמנון את יעקב
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחל: א.מ. דודי שמש וחשמל
מפעל איזור תעשיה מגדיאל
טל. 052-24810, דרך השרון 98 הוד השרון
משרד: 052-911318

לאמנון את יעקב
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחל:
קופרמן מאוריסיו – סוכן ביטוח
אלנבי 113 ת"א, 03-664935-6

לנעלי שני
ברכותינו הנאמנות
ב.אבי אוניברסום בע"מ

לנעלי שני
עלו והצליחו
בברכת שנה טובה וגמר חתימה טובה
מנעלי קרוזין
הרצל 141 ת"א טל. 03-827667
א. קליפה

ש. רפפורט ושות' בע"מ
מוצרי אינסטלציה, קרמיקה וכלים סניטריים
יבואן בלעדי של חברת וילרי־בוש, פאר תוצרת גרמניה
פתח תקוה, רח' חפץ חיים 9 ת.ד. 2095 מיקוד 49120,
טל. 9341041, 9340595

לשלמה ואמיר
ברכות לבביות
והמשך שיתוף פעולה פורה
קרמיקה שרוני
מגרשי התערוכה הישנים, נמל תל־אביב
טל. 03-5466704

לש. רפפורט
המשך עבודה פוריה
ג.י.ע. גור־אריה חסדאי ועדי
חברה לבניין בע"מ
פינסקר 34 פ"ת, טל. 918570

לש. רפפורט
כה לחיו
א. חייט

לשלמה רפפורט ושות'
שפע ברכות ואיחולים לבביים
חברת ויינר את שרמן
חברה לשיווק בערבון מוגבל
פינסקר 4, פתח־תקוה, טל. 03-911944

לשלמה ואמיר
המשך שיתוף פעולה פורה
בני פלח
קרמיקה, כלים סניטריים, ברזים ואביזרים
רוטשילד 74, ראשל"צ, 03-997311

לש. רפפורט
אתכם להמשך מוצלח
ר. שלתיאל
סוכני מכס בע"מ
מאזה 55 ת"א
טל. 03-623699, 615093

לש. רפפורט ושות' בע"מ
מיטב הברכות עלו והצליחו
אינטרפרום
דרך פתח תקוה 158 ת"א
טל. 254612, 254629

לש. רפפורט
ברכותינו לעסקים טובים
צבי גוטשטיין ובניו בע"מ
יבואני קרמיקה, שיש, כלים סניטריים וברזים
רח' עין הקורא 11 ראשל"צ, טל. 941114

לש. רפפורט ושות' בע"מ
ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה פורה
אורגל סוכנויות (1987) בע"מ
יבואני ברזי FRIEDRICH GROHE מגרמניה
הרצל 65, ראשון־לציון, טל. 03-966721/2

אוטו־סטרט
מוסך פתאום משרד התחבורה, חבר איגוד המוסכים
תודה לכל על האמון ומברך ב"שנה טובה"
את תושבי מדינת ישראל ובמיוחד את תושבי העיר אילת

לאוטו סטרט
ברכותינו הנאמנות
מאחלים
עידו ויוסי
יעד חלפים
טל. 03-335006

לאוטו סטרט
ברכותינו לעסקים טובים
מאחל
מוסך ארנון וצוות העובדים
059-31725

לאוטו סטרט
כה לחי
מאחל
רח' יפו 124 חיפה
טל. 04-521436

לאוטו סטרט
ברכות להמשך הדרך,
תוך שיתוף פעולה פורה
מאחל
יאכטות זורבה ודן
טל. 059-75070

לאוטו סטרט
ברכותינו הנאמנות
מוסך אלעד אילת
059-78205

לאוטו סטרט
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחלים
צוות הסחר החופשי
המנכ"ל מתי הראל
א. התעשיה אילת, טל. 059-78057, 78565

לאוטו סטרט
אנחנו אתכם לאורך כל הדרך
מאחלת
מסעדת שיפודי־אילת

לאוטו סטרט
ברכות להמשך הדרך,
תוך שיתוף פעולה פורה
מאחלים
אלגריסי שמעון והצוות
מגדל חברה לביטוח

J.K.G בע"מ
שמירה אבטחה וניקיון
רח' סולד 1 רמת־השרון 03-492185
מודה על האמון
ומברך את לקוחותיו בשנה טובה ומוצלחת

לפייסל עראד
כה לחי
יונה, יואב, מיכאל, יפה, מאיר, אבי, אלירן ודדי

לאוטו סטרט
המשך שיתוף פעולה פורה
מאחלים: אדומית שרותים לרכב
א. התעשיה אילת 059-78333
סוכנות משנה מרצדס
סוכנות משנה מיצ'ובישי

לפייסל וחברת ש.א.ג.
שהמשך לא יהיה פחות טוב
מאחלים:
אדטו
מנחם ושלמה

לפייסל ואמאני
ברכות לרגל הזכייה
לתואר בית העסק המובחר 88'
מאחל: עבד אבו סנין

לפייסל וחברת ש.א.ג. בע"מ
ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה פורה
מאחלים
ד.ש. שירותי ציוד בע"מ
בנהלת ברנשטיין צבי
ודיי־פורטו שבתאי

לפייסל - ש.א.ג. בע"מ
המשך עבודה פוריה
מאחל
אוטו ניסים - חלקי חילוף למכוניות
קלמנה 16 ת"א

לפייסל עראד
ש.א.ג. בע"מ - שמירה, אבטחה וניקיון
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחל
איציק שרשוב

לפייסל וחברת ש.א.ג. בע"מ
ברכותינו מקרב לב להבחרך לבית העסק המובחר 88' – עלה והצלח
מאחלים
ש. וש. פתטר - יבוא ושיווק בע"מ

לחברת ש.א.ג. בע"מ ופייסל ידיד
שמולק שביב ובן יהודה
שלום עליכם 16 ת"א

הגיע מכתב

6 אופנה
צביקה בר עם החידושים

7 יאסו
שוקי בוזוקי

8 טיפ
בייגל על הבוקר

10 חיי שעה
טוביניונוסה לבנון

12 ים
שיט הערים

14 רכב
מעצב הבית של אודי

16 עסקי אויר
לטוס אל על

17 לפני 40 שנה
מבצע אבק

21 עם התרמיל
עם זוכר לבורקאי

22 קום והתהלך
כדורו של יואל רפל

ב שעד לגבר הישראלי ישנה היום הנכונות לאמץ כל חידוש אופנתי ולהיות מעודכן בכל מה שמתחלף ומשתנה בשטח זה. צביקה בר לא רק התלבש, אלא אף כתב ואייר. "לא הולך יחף" – בעמוד 6.

"לא הולך יחף" – בעמוד 6.

גליון מס. 162
כ"ט תשרי תשמ"ט, 10.10.1988

עורכים:
תהילה עופר, משה לרר

עורך גראפי: שפי דגן

טלפון המערכת:
(03) 439-242 ,439-268

מודעות:
גילה שניידר, סימה בללי
טלפון: (03) 439-474

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

למען ילדים חולי סרטן

■ TOUR PEIPER הנו מפעל המתקיים מדי שנה ברחבי גרמניה ומטרתו להרים תרומה למען בתי־חולים וגופים אחרים המ־טפלים בילדים חולי סרטן, ומלווה במסע אופניים הכולל מסע הנרמה ברחבי גרמניה.

פרופ' פריץ למפרט, מראשי האגודה הגר־מנית למלחמה בסרטן ומנהל בית־חולים המתמחה בטיפול בילדים חולי סרטן, הגיע לארץ בראשות קבוצה המונה כ־80 איש, למסע אופניים המתקיים בימים אלה. בין הרוכבים אלופי אולימפיאדה לשעבר, הורים לילדים שחלו והחלימו או של ילדים שנפט־רו מהמחלה.

תרומת המפעל תינתן לגב' סוזי אבן, נשיאת האגודה למלחמה בסרטן בטכס שייערך עם הגיע מסע האופניים לירושלים מחר (יום ג', 11.10) בחוצות היוצר, בחסותו והשתתפותו של ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק. התרומה שתתקבל תסייע לאגו־דה בקידום יעדיה בנושא חשוב זה.

את הקבוצה הביאה לארץ משרד "עמיאל טורס בע"מ", שצברה במשך 11 שנות פעי־לותה נסיון רב באירגון קבוצות ייחוריות ובהבאתן לישראל.

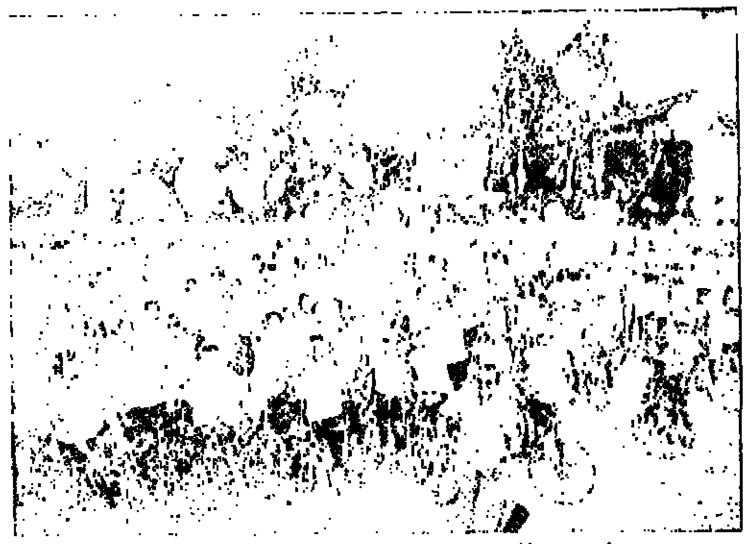

הפרדת מאות בלונים בשלל צבעים, מידיהם של יותר מ־100 משתתפים, ציינה בשבוע שעבר את פתיחת "הסיבוב הגדול של פז" - מסע אופניים שהפרדת "פז" מקיימת מדי שנה לבני 16 עד 18, במטרה להגביר עירותם בדרכים. המסע, לאורך 80 ק"מ, מתקיים ליער בן־שמן ובחזרה, אורגן ע"י האגף לספורט לעם במרכז הפועל והפדרציה הבינ־לאומית לבטיחות האזרח, שערכה במהלך המסע הידון בטיחות בנהיגה.

לא מרמולדה אלא מרמולטה

■ בתאריך 19.9 קראתי במוסף "גבר לע־ניין" כתבה על הדולומיטים. חזרתי לפני כמה ימים משם לעניות דעתי – כמה מה־עובדות שונות מהמופיע בכתבה שלכם.

חלק הדולומיטים שנכתב עליו כ"גבר" אינו נקרא "מרמולדה" (ריבה!) אלא מרמול־טה, שאינה אלא הפיסגה הגבוהה ביותר ומתנשאת לגובה העולה על 3300 מ' מעל לפני הים.

כיצד מגיעים לדולומיטים?

טסים למינכן, גרמניה, לנים שם ולמחרת יש רכבת אכספרס ישירה לבולצאנו, היוצ־את בשעה 9 בבוקר ומגיעה בשעה 1 בצהרי־ים. בולצאנו נמצאת במרכז החבל והיא הבי־רה של דרום טירול. עיר יפה, עתיקה. כותב הרשימה ב"גבר" הכתיר את קורטינה ד'אמפצו כעיר הראשית. לא נכון. קורטינה נמצאת בחלק מזרחי של הדולומיטים והיא עיר נופש וספורט מפורסמת.

יכולים גם להגיע לדולומיטים גם מווי־נה, אוסטריה. נוסעים דרומה דרך העיר לי־נץ שנמצאת כבר בדולומיטים, אבל עוד באוסטריה, ומגיעים לקורטינה. משם אפשר להמשיך עד בולצאנו ומרנו (עיר נופש ומר־פא מפורסמת).

אני יכולה לספר עוד הרבה על הדולומי־טים, אבל אסתפק בדברי אלה.

פתח־תקוה חנה אדולפי

איזהו רשיון בינלאומי?

■ בעקבות הכתבה על מ.מ.ס.י. ("בדרך חברות" 5.9.1988): יש לי רשיון נהיגה (מוקטן) של משרד התחבורה, מספרו 262073, שהוא רשיון נהיגה תקף בחו"ל. לשאלתי בטלפון, נאמר לי במ.מ.ס.י. כי הר־שיון הנ"ל אינו תקף בארה"ב ובקנדה ועלי להוציא רשיון בינלאומי באמצעותם. כך עשיתי. בהמשך, למרות עוברות אחרות: נסי־ניפי אויס להקברת מכוניות בנמלי התעופה של מיאמי ושל פנסיקולה בפלורידה, לא הסכימו להשכיר לי רכב בנגד הרשיון הבי־נלאומי שקיבלתי במ.מ.ס.י., אלא אך ורק כנגד הרשיון המוקטן הנ"ל של משרד התח־בורה, שלמזלי לקחתי גם אותו אתי לחו"ל.

תל־אביב אמנון שילמן

"שלוש ארבע חמש והצ", "ורבובים", "מתג־לגלים", "הבובנפי" וכו', הן בתאימות יותר לבני הטש מלבני השעשרה. על כן, הטוב מאוד לדעתי, דווקא להשאיר את "בבינייות באוויר" על המירקע, היות שהיא תורכית רבות לנוער - ובכך כוחה וייהודה.

קיבוץ יגור שלומית שימשי

שמיניות באוויר

■ הופתעתי מהחלטת הטלוויזיה להוריד את התוכנית שמיניות באוויר. אני אמנם צופה מעט מאוד בטלוויזיה, אבל זו אחת התוכניות המעטות שהתמדתי בצפייתן והיא, לדעתי, אחת התוכניות הטובות של הטלוויזיה הישראלית לילדים ולנוער, אם לא הטובה שבהן. האם, כפי שקראתי בעתון, הסיבה היא "עייפות החומר"? האם משום שהתוכנית כבר "ישנה"? הרי "שמיניות באו־ויר" נשארה תוכנית מצויינת, המציגה בכל פעם נושא חדש, שעל פי רוב נהחלט ראוי לתשומת הלב. עם כל הכבוד לתוכניות כמו

רכבת תחתית

■ אינני יודע מתי יגכו להקמת תחתית לרכבת תחתית שעשויה מאוד להועיל לעיר בסדר גודל של תל־אביב, אך דבר אחד ברור לי: עד לסוף המאה הנוכחית לא יתבצע הדבר ולכן כל הראנות הן מפני והל־אה בכלל זה. שיראנו אחרים. ואנראים ?!.

מה שעל הרשויות לדאוג, לפי שעה, ולמען נוכל לקיים חיי יום יום תקינים בתח־בורה שלנו, זה רשת כבישים רציניית, הרבה יותר טובה מזו שיש לנו עכשיו. ואת זה אפשר, ללא ספק, לעשות מהר יותר.

תל־אביב שמחה גיטן

שר תחבורתנו מכה שוב

■ (בתוספת, ולאות הזדהות עם מכתבו של זאביק והבי ידידי, במדור זה).

לרגל התגים, בסופי השבוע ובעיקר בימי שיקים / טוב הוא מוכש את ארץ בסערה, סר הכבישים / רק שהפעם זה לא בכתב אישי מאוד לכל בן משפחה / הפעם – זה מודעות ענק, תמונה וגם ברכה / הפעם הוא מציץ אלינו, הכל, בכל העתונים / לכי שרוצה לראות אותו, ולמי שאינם מעוניינים / הפעם השר כבר ללא הרביק תצי מיליון בולים / כי בלשון שלו נגמר הרוק, אולי גם השקלים / אך בעתון נוכל לקרוא חכמת גאון הדור / וכי בכל דור ודור קם להושיענו איזה שהוא כרידור)/.

או ככה זה הפעם – דברי ענלון לעם הסוס: / שטוב לנו מאוד לנסוע באוטובוס / שלא ניתקע בפקקים הוא דואג לנו השר / ושלא ניבש בשמש, עם מיובש ומיוסר / ושנגיע לעבודה טריים ורעננים / וסנרגיש גם בארץ הזאת כמו בענגים / וכאשר בחלון הכבוד יסיט את הוילון / יראה את כל העם באוטובוס מדרך החלון / והוא יוכל להתמוגג ולסכם ללא היסוס / טוב וברכה – היות עם ישראל בתוך האוטובוס /.

מה נפלאו ועצמו טורעות הענק / איך שעם שנסע ברכבו ונחנק / הוא נוסע עכשיו ברווחה באוטובוסים / ומשאיר כבישים ריקים לשרים ולבוסים / וגם שרנו הגאון, סר התחבורה / יגיע אל היעד שלו במהרה / והיעד, כן ניחשתם, הפעם דרך העיתון / היעד – אין שני לו – הוא יעד השלטון /.

הוד השרון דוד בקראשר

לידידן רשף ולאולטבנה
המשך הצלחה
זיו יעוץ תכנון וניהול
פיננסי וביטוח
רח' החשמונאים 91, ת"א, טל. 5610980

לאולטבנה
ברכות

לאולטבנה
ברכות ואיחולים לפתיחת החנות
והמשך עבודה מוצלח
סטריאו כץ
ביאליק 10 ראשל"צ
מוצרי חשמל ביתיים ומערכות סטראו

לאולטבנה
ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה פורה
מאחלים
י. גרייצר סוכני מכס
טל. 237641

אורית
מערכות צליל
בע"מ
גרשון ועדי

לאולטבנה
המשך עבודה פוריה
סטריאו סטאר (חזי ומשה)
מיטב המערכות והרמקולים + ציוד מקצועי
כתובת: ז'בוטינסקי 100, פ"ת, טל. 9241567, 9224899

לאולטבה
ברכות
מסטריאו
ענבי
העליה 62
תל־אביב

לאולטבנה
ברכותינו הנאמנות
סנסור קניון איילון
אבא הלל רמת־גן
המרכז הגדול למוצרי חשמל
מבחר מערכות הסטריאו הגדול ביותר בארץ.

לאולטבנה
אתכם להמשך מוצלח
אחים שטראוכלר

לאולטבנה
זר פרחים
מאחלים
ליאור – רדיו לוי
צדוק שירזי ובניו

לשי
שא ברכה להמשך בתנופה אדירה
שירי SHIRI
מערכות סטריאו, הגברה ותאורה ממוחשבת
רחוב הרצל 69, חיפה, טל. 04-671273

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות במעריב – טל' 03-5103858/9

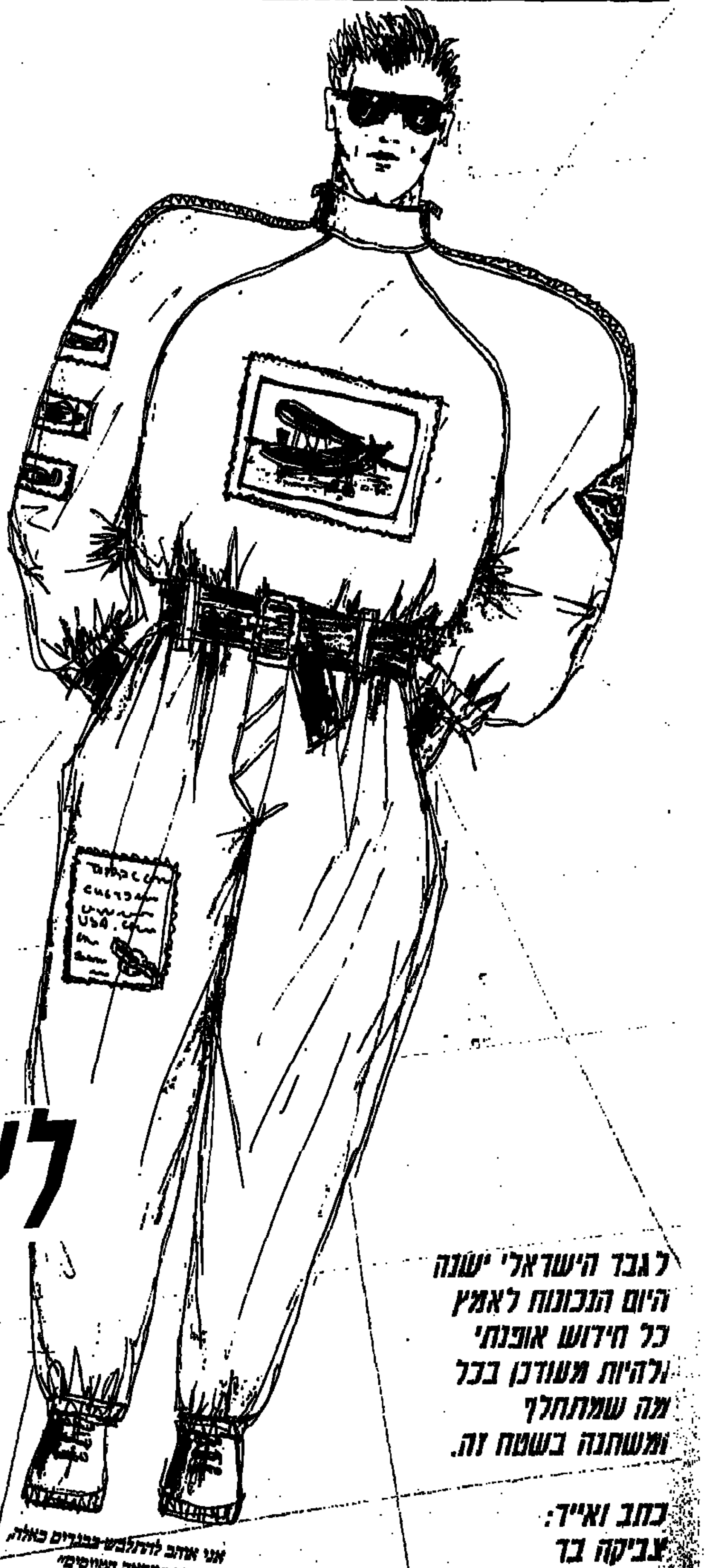

לא הולך יחף

לגבר הישראלי ישנה היום הנכונות לאמץ כל חידוש אופנתי ולהיות מעודכן בכל מה שמתחלף ומשתנה בשטח זה.

כתב ואייר: צביקה בר

ה אימרה "סנדלר תמיד הולך יחף" מתארת מצב המתאים, אולי, למרבית המקצועות. מצב בלתי אפשרי כשמדובר במעצב אופנה. כמעצב, המציע ואף קובע לאנשים כיצד להתלבש, אני נתון מטבע הדברים לביקורת מתמדת של הסביבה. המצפה ממני להיות לבוש בהתאם ל"אני מאמין" האופנתי שלי, אותו אני מבטא בעיצובי.

כיון שאני אוהב בגדים נוחים, טבעי הוא לגבי לעסוק בתחום האופנה הנקרא בעגה המקצועית "אופנה ספורטיבית". אך לא מדובר כאן בבגדי ריצה או התעמלות, אלא באותו סוג של בגדים המלווה את האדם במשך מרבית שעות היום, מאפשר לו לתפקד בצורה הנוחה ביותר ויחד עם זאת להראות "נכון" מבחינה אופנתית.

בעבודתי כמעצב בתעשיית האופנה, אין ולא קיים אולי אותו זוהר המלווה את עבודתם של מעצבי האופנה העילית. ואולם, לדעתי, הסיפוק רב יותר. עד היום, אני עדיין נרגש לפגוש ברחוב, בארץ וגם בחו"ל, עשרות אנשים הלובשים את הבגדים אותם עיצבתי עבור טופר.

בקולקציות שאני מעצב עבור חברה זו יש חלק נכבד לאופנת הגברים. אחת ההפתעות הגדולות שלי בשנים האחרונות, הוא התהליך שקרה לגבר הישראלי ביחסו לאופנה. לגבר הישראלי ישנה היום הנכונות לאמץ כל חידוש אופנתי ולהיות מעודכן בכל מה שמתחלף ומשתנה בשטח זה.

לדעתי, אחת הסיבות לכך היא, הרצון להשתייך לעולם המערבי, אשר את חידושיו אנו מאמצים במהירות גם בשטחים אחרים. סיבה נוספת – השפעת הטלוויזיה וסרטי ה"ווידיאו־קליפס", המביאים לכל בית את אלילי הנוער ומדרבנים לחקות את סגנון לבושם.

את הבגדים שלי, אני רוכש באותה חברה בה אני עובד זה ארבע שנים. קשת המוצרים מאפשרת לי להיות לבוש "נכון" לפי טעמי והשקפתי, במשך כל שעות היום.

בשעות הבוקר, שהן גם שעות עבודתי, חביבה עלי קשת הצבעים העזים כגון: אדום, ירוק, כחול וכרומה, המשתלבים היטב עם מכנסי הג'ינס השונים והיוצרים יחד מראה צעיר ודינמי. בשעות אחה"צ והערב, אני מעדיף קשת צבעים שקטה יותר, הכוללת את גווני החאקי, הפישתן והצבעים המעושנים היוצרים מראה נינוח ומתוחכם. בשעות הלילה, המיועדות לבלויים, חביב עלי ביותר הצבע השחור. בגלל המראה המהודר והמסתורי שהוא מעניק.

גם בקולקציית הייצוא של "טופר" לחורף 89', תופסים בגדי גברים חלק נכבד. אחת הקבוצות בה נקראית מראה הטייסים. משולבים בה מראה עכשווי ואף עתידי, עם התרפקות אל העבר: אלמנטים מתולדות התעופה, בעיקר ממלחמות העולם הראשונה והשניה, לדוגמה צילומים של טייסים ומטוסים מאותן תקופות, מוצמדים לבגדים בתפרי זיג-זג. לדעתי, "מראה" זה יזכה להצלחה רבה בקרב הגברים. מי מאתנו לא חלם אי־פעם להיות טייס? ■

אני אוהב להתלבש בבגדים כאלה, מסדרת "מראה הטייסים" שעיצבתי ל"טופר" לחורף הקרוב.

כל המכורים למוסיקה יוונית מכירים אותו. ומרים באים להתייעץ איתו, משוגעים לדבר עולים אליו לרגל. שוקי נשיא, הגורו של המוסיקה היוונית האמיתית, מפיץ את הבשורה מחנות קטנה בדרום ת"א.

נילי פרידלנדר

שוקי בוזוקי

כ ל המכורים למוסיקה יוונית מכירים אותו. בשנתיים האחרונות, מאז "עיניים שלי" של פוליקר והקונצרטים של יורגו דאלארס בהיכל התרבות ובקיסריה, מחפשים אותו מאות מכורים חדשים. "צלילי הבוזוקי", החנות הקטנטונת של שוקי נשיא, בן 32, ברחוב העליה בתל־אביב, היא המקום היחיד בארץ שבו אפשר להשיג את הלהיטים הכי חדשים ביוון וגם קסטות ווידיאו של דאלארס, גליקריה, דיונסיו, מרינלה, קזנצידיס וכל הכוכבים הגדולים של עולם הזמר היווני שהוא עשיר, מורכב, רציני ומעניין הרבה יותר ממה שחושבים.

אחרי הסרט "רבטיקו" ושירי הרבטיקה של פוליקר שפתח את הדלת בארץ לדאלארס, באים הנה כל המחפשים. שוקי, בחור חביב ושקט, איננו מוכר סתם. הוא המוכר המכור בעצמו.

כיוון שהשגעון שלו בחיים הוא לחבב עלינו את המוסיקה היוונית האמיתית, הוא גם עוזר להפיץ אותה בארץ. כמעט ואין מקומות אחרים. בשנה האחרונה, חלום חייו הולך ומתגשם. שוקי הוא הנער שעשו לו בר מצווה ב"אריאנה" על שפת הים ביפו, ושרצה למכור מוסיקה יוונית כשיהיה גדול.

ילדות ביפו, עם חלון לים התיכון, אבא יליד תורכיה ואמא צברית, שהוריה עלו מלבנון. "מגיל אפס", אומר שוקי, אבא לשניים, "התחלתי לשמוע מוסיקה יוונית ומגיל שש התחלתי לאהוב אותה".

בבית שמעו את קזנצידיס שעד היום הוא הזמר האהוב עליו, כמו על כל הקהילה היוונית בארץ. גם כשנוצצים כוכבים חדשים בשמי יוון. כאן שומרים אמונים לקזנצידיס הישן והטוב, ותקליט חדש שלו הוא מאורע משמח. בארץ שמעו באותה תקופה את איים מאן ומריפונאס ולשוקי כאב מדוע לא מכירים כאן את המוסיקה היוונית האמיתית, זו שבאה מעמקי הנפש היוונית. קלות וצלילים מהמועדונים בין פיראוס לאתונה ומהפלאקה של שנות השישים.

שם שמעתי את תזמורות הבוזוקי והבגלמה והזמרים והזמרות המבוגרים שהפכו מאז לאגדה, וראיתי איך יושבים אנשים ושותים עם המוסיקה, ומעשנים ופתאום קמים ומנפצים כוס ואיש קם ורוקד לבדו איך שבא לו.

לשוקי היתה ילדות יוונית בארץ ישראל. כשבני גילו הלכו לתנועה ורקדו "קומה אחא" או התנועעו במסיבות סלוניות עם קליף ואלוויס, הוא הלך בימי שבת אחרי הצהרים עם ההורים לשילת הישנה בתל אביב. היו יושבים בקפה "אתונה" (איפה שהיום המסעדה "הטיילת") ושומעים מוסיקה יוונית. לפני כן היו ב"אריאנה" שם אכלו בשבת בצהרים לצלילי הבוזוקי והקולות היוונים. הוא ביקש שאת חגיגת הבר מצווה יעשו לו ב"אריאנה", ושם גם היתה הברית של בנו.

שוקי אומר שמה שהפריע לו, עד פוליקר, היה שהמוסיקה היוונית נחשבה בארץ למוסיקה זולה. "הצליל של הבוזוקי נכנס לי למחזור הדם". לא צריך להיות יווני כדי לשמוע ולאהוב. היום, תשעים אחוז מהקהל שבא אליו לבקש "משהו יווני טוב" הוא כזה. רובם גם אשכנזים.

בגיל 20 נסע על אוניה יוונית לסיבוב בנמלי הים התיכון. הכיף הגדול היה להיות עם היוונים ולשמוע את המוסיקה שהם שומעים. הם גם המליצו לו מה לקנות וכך הכיר את הקולות והמוסיקה של יורגו דאלארס, יאניס פאריוס וסטראטוס דיוניסיו.

בזכות פוליקר

הוא חוזר לארץ ועדיין מסתובב כחולם בהקיץ. כמה חבל שאנשים בארץ אין להם את המוסיקה הזאת. יושב בבית, שומע רדיו קפריסין וחולם לפתוח חנות למימכר מוסיקה יוונית אורגינלית. כשנמאס לו לשבת - קם ונסע ליוון. בלי לדעת את השפה, הוא מבקש מנהג הכונית ומהמלצרים במלון שיכתבו לו על פתק את שמות הזמרים ומגלה דברים יפים בסגנון עדין ומלטף: הקולות של קתרינה סטניסי, אנלסילו וקיקירס.

לפני שלוש שנים הוא פותח בחולון חנות לקלטות וידאו ומתייאש מהר. "לא היתה לי אבינה שאגיע לקליינטורה שתקנה מוסיקה יוונית. אני נמצא בבעייה. יש לי היכר נפלא שאני רוצה להחדיר לקהל הישראלי ובכוח אני דוחף קסטות של זמרים יוונים שתשעים אחוז מהקהל לא מכיר אותם. לאט לאט הקהל מקבל אותם אבל אני מרגיש שזה עוד לא זה. הייתי חייב לסגור את החנות".

לפני שנתיים התחיל טוב, והפעם ברחוב עליה. רק שלושה בדפים קדמיים של מוסיקה יוונית בקלטות וידאו וטייפ. מאחור מלאה הבאסטה במוסיקה מזרחית.

את התודה על הגשמת חלומו והאפשרות להוציא פרנסה ממכירת מוסיקה יוונית הוא חייב לפוליקר. חודשיים אחרי שפוליקר הופיע עם "עיניים שלי" – התחילה המהפיכה של הזמר היווני בארץ.

פותחים עיתון קוראים על מוסיקה יוונית. פותחים את הרדיו רשת ג', התוכנית של רבקה מיכאלי ברשת ב' ושומעים מוסיקה יוונית. למזלו הטוב עובד ברשת ג' שמעון פרנס, עורך מוסיקלי שמשתגע אחרי המוסיקה היוונית האמיתית והטובה, ובעיקר על דאלארס.

את השירים שבחר פוליקר לתקליט "עיניים שלי" (עם התרגום עברי מדויק של יעקב גלעד) מתחילים להשמיע ברדיו מהמקור: הקונצרט הגדול של יורגו דאלארס בתיאטרון אורפאוס באתונה. באפריל 1987 מתארח דאלארס באולפן "סיבה למסיבה" ושר עם פוליקר את "עיניים שלי". חץ של מוסיקה יוונית טובה נורה ישר ללב הקהל.

בראשית הקיץ שעבר היה כאן דאלארס והקסים את הישראלים. שוקי נשיא, שהתחיל להתפרנס ממימכר מוסיקה יוונית, כבר לא צריך לחזור אחרי הקהל ולהסביר להם שיש מוסיקה יוונית אמיתית. הוא חי בצניעות עם משפחתו בגבעתיים ואסיר תודה לפוליקר, הילד היווני מקרית־חיים שפתח לו את הדלתות. פוליקר לא עצר ב"עיניים שלי", הממשיך ב"אפר ואבק".

זמרים וזמרות באים אל שוקי כדי שיעזור להם לבחור שירים יוונים. והוא, ביד אמן, מוכר להם גם את מה שלא האמינו שיוכלו למצוא. זה האושר שלו.

ועכשיו יש לו חלום חדש: להגיש ברדיו שעה של מוסיקה יוונית. ויש לו כבר את הסדר שלו: הראשון יהיה קזנצידיס, השני דאלארס, השלישי יאניס פאריוס ואילו הזמרת שלו (וכל הרבה אחריה) תהיה מארינלה. ■

רפול מאמין בנ"ך

■ ראש רשימת צומ"ת, רפאל איתן, אינו מאמין בהתחייבויות בעלמא, שאינן מעוגנות בחתימה על נייר. בימים אלה כינס רפול את כל 36 המועמדים הראשונים של צומ"ת לכנסת, והחתים אותם, בטקס חגיגי בבית־סוקולוב בתל־אביב, על אמנה שתקבע את התנהגותם של נבחריה בכנסת הבאה.

רפאל איתן

מועמדי הרשימה מתחייבים שלא לערוק מצומ"ת לסיעה אחרת כלשהי בכנסת, להקדיש כל זמנם ומירצם לעבודה בכנסת בשליחות צומ"ת וברוח עקרונותיה, לפעול בציבור לטובת צומ"ת על־פי קביעת מזכירות התנועה, להתפטר מן הכנסת אם יאושר "החוק הנורווגי" ואם תצטרף צומ"ת לממשלה, וגם לפעול לצמצום זכויות היתר של חברי־הכנסת.

בצומ"ת כבר לא יוכלו להיות עריקות, אלא אם כן יחליט מישהו לצפצף לא רק על המוסר אלא גם על האמנה ועל חתימתו עליה.

מנחם רהט

תצוגה של בושם ושרידים בקאנטרי קלאב "הדקל" שנפתח באחרונה בשכונת בבלי בצפון תל־אביב. חברת "קורוס", המייצרת סידרת מוצרי טיפוח לגבר, שכרה שירותים של בחורים שזופים ושריריים, ש"התנדבו" לסור מן הניחוח הספרדי על המשמשים בקאנטרי החדש.

ויקי איילון היא מנהלת מרכז ההדרכה של "רבלון". אולם המנכ"ל, יעקב ברק, רוצה לומר "גם אני יכול" וכך, בתום תידרוך שהתקיים במרכז ההדרכה של החברה, הדשיב המנכ"ל את ויקי והפך תיאוריה למעשה.

נסיגה מהצומת

■ מפגש בלתי צפוי בין צעירי הליכוד למנהיג צומ"ת רפאל איתן, בשוק הברואי בבאר־שבע, הוביל לעימות בין שני הצדדים לעיני עוברי־אורח במקום, והסתיים בהתקפלותו של רפול בפני צעירי הליכוד.

איש מהצדדים לא ידע בהגיעו לשוק הבדואי על היריב הפוליטי שהגיע באותה עת לשוק. צעירי הליכוד, בראשות גיל סמסונוב, החלו לחלק כרטיסי ברכה לשנה החדשה, כשלפתע גילו את רפול מולם. רפול לא נבהל וביקש מהצעירים את המיקרופון הליכודי כדי לתקוף דרכו את הליכוד והוא אף הבטיח, ברמקול, באוזני כל, כי הליכוד עוד יתחנן לפניו אחרי הבחירות שיצטרף לקואליציה שלו.

עד מהרה התפתח עימות בין הצדדים. גיל סמסונוב, מנהל מטה הבחירות של הדור הצעיר בליכוד, טען ברמקול באוזני רפול: "הצומ"ת של רפול מסוכן משום שהוא עלול לפנות שמאלה ולסכן את המדינה או לפנות ימינה ולחזק את המערך, בעוד שהליכוד מציע דרך ישרה קדימה, ללא צמתים, לעבר השלום והבטחון". העימות המיקרופוני התנהל ברוח טובה, אולם רפול החליט שחבל על הזמן וצריך להמשיך הלאה. הוא העדיף לנתק מגע עם צעירי הליכוד כשהוא ממלמל באוזניהם: "טוב, הפעם ניצחתם, אני נסוג...".

קומנדו רייסר

■ ראש מטה האירגון בליכוד, ח"כ מיכאל רייסר, אינו מאמין במוטיבציה כשלעצמה. צריך, הוא סבור, לעודד אותה. לפיכך הקים במטהו יחידה לבקרה ופיקוח, שנועדה לעקוב אחר פעילותם של המטות ברחבי הארץ, ושמתקראת בעגה המפלגתית: "קומנדו רייסר".

מיכה רייסר

לוחמי הקומנדו פושטים במפתיע על המטות האזוריים והמקומיים, בודקים נוכחות, שילוט, היערכות, שעות עבודה, וכדומה. בליכוד מנמקים את הכורח שבהקמת "קומנדו רייסר", בטענה שהיה הכרח לעקור אי אלו חריקות שנתגלו במספר סניפים באחרונה.

ה"צ'יף" יאכיל את כל המדינה בהמבורגרים

■ בשנת 1980, כאשר עמוס נימני אמר שלום ונסע לארה"ב – אמרו כולם: "עוד אחד שירד". עוד סיפור על בחור ישראלי שהחליט כי באמריקה ייטב לו. אבל הגורל רצה אחרת. על עמוס עברו בארה"ב תלאות ומהפכים. הרוויח והפסיד כסף ולא אחת עמד בפני שוקת שבורה. ובכל זאת, במהלך שהותו בארה"ב "הרוויח" עמוס שני דברים חשובים: הוא התמחה בעסקי מזון והחליט כי אם יצליח – יעשה את זה לא שם באמריקה, אלא כאן, בישראל.

הוא חזר לארץ חדור שאפתנות ובתוך שנה הצליח להקים בארץ רשת המבורגרים חדשה בשם "צ'יף בורגר". הסניף ה־12 במספר עומד להיפתח בימים אלה בבית־שאן ועוד אחד על הכוונת נמצא בקצרין. "אאכיל את כל המדינה בהמבורגרים" אומר עמוס, נשוי+2 המאמין שדווקא ישראל היא ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות.

"יאאכיל את כל המדינה בהמבורגרים" אומר עמוס נימני (משמאל). והוא מתכוון לכך.

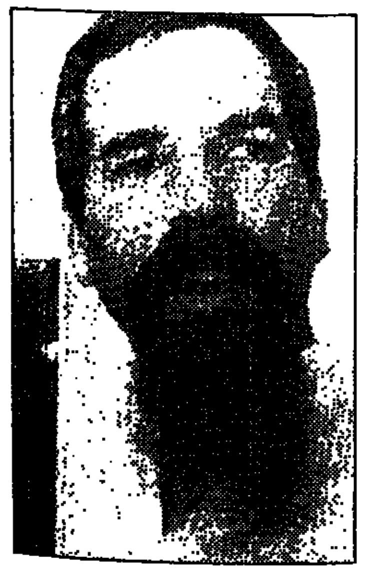

יואב דגון, מנהל מוזיאון הרצליה (בצילום), היה בין האורחים שהגיעו לפתיחת תערוכתה של לאה ניקרצי "על חבל דק", המוצגת בגלריה של עמליה ארבל. שם התערוכה, לדברי הציירת, מעיד על המצב במדינה. יואב דגון רוצה להבטיח את הופעתה של הציירת במוזיאון שלו, בהרצליה, בשנה הבאה, והוא מקווה שעד אז "ייפתרו בעיות החבל"...

להתחיל עם לקס ולגמור עם בלינצ'ס

■ בשורה לכל מי שהבילוי במטבח הופך עבורו תוך זמן קצר לעינוי; למי שאין לו זמן לאפיה ולבישול מורכבים, או למי שכישוריו הגסטרונומיים מסתכמים בהרתחת ביצה קשה. למדף המוצרים הקפואים הצטרף באחרונה מוצר חדש של חברת "ביגל־נאש" – עוגות ופשטידות קפואות.

יובל סלע הוא האיש שמאחורי סידרת־המוצרים החדשה. יובל, המנהל כיום את "בייגל נאש", אינו שף, אלא מומחה לשיווק־מזון. ארם מעשי מאוד, ממעט לדבר על עצמו, מעדיף להעמיד במרכז את המוצרים, למכור אותם (אלא מה ?) ולא את עצמו. את המעט על הביוגרפיה שלו, היה צורך "לשאוב" ממנו במאמצים רבים ("זה הרי לא רלוונטי לנושא־הכתבה"), וכשמגיע הצלם ומציע לצלם אותו עם ביגל על הראש, מזהיר אותו יובל מפני בריחות כאלה, כי אוכל צריך להיות קשור עם נקיון וסטריליות. רציני הבחור.

הוא נולד בקיבוץ משגב־עם, ובילדותו עבר לאזור ר"ג־גבעתיים, שם הוא מתגורר עד היום. חניך תנועת־נוער, מג"ד בשריון (סא"ל מיל.), בוגר כלכלה, לימודי־עבודה ומינהל־עסקים. בן 38, נשוי + 3 ילדים בגילאי 16־11. לאחר עיסוק בניהול־מכירות בחברות מזון שונות נטל על עצמו, במארס '88 את ניהול "ביגל־נאש", חברת־בת של "שטראוס" מזה שלוש שנים.

הרויסה למזון קפוא שאפשר לחממו בתוך דקות – תלך ותגדל, לדעתו של יובל. המוצרים החדשים של חברתו פותחו ע"י טכנולוגים ומומחי־ייצור של "שטראוס", והם מיוצרים בפיקוח יומיומי של מעבדה. האני מאמין של יובל סלע הוא "לתת לצרכן את המכסימום בכל הבחינות: טיב־החומרים (הם משתמשים, לדוגמא, בחמאה ולא במרגרינה), אופן הייצור וסטריליות), האסתטיות של המוצר והאריזה. אנחנו משתדלים לשמור על הרמה של כל מוצרי 'שטראוס'".

ברשימת המוצרים החדשה אפשר למצוא פשטידות של פטריות, בצל וירקות, עוגות מוס־שוקולד, שוקולד ושקדים, גבינה עם משמש או אוכמניות, פאי תפוחים, פאי תפוחים ואגוזים ועוגת "היער השחור". כן יש בלינצ'ס, שישה סוגי ביגל ובקירוב – פיצה על בסיס של ביגל.

לבקשתנו, מציע לנו יובל סלע תפריט יומי מומלץ, המתבסס על מוצרי־החברה:

בוקר: ביגל + לקס + ממרח גבינה, סלט ירקות, מיץ תפוזים, קפה;

צהריים: פשטידת פטריות ורג סיל; פאי תפוחים לקינוח;

ערב: חביתה, יוגורט, סלט ירקות; בלינצ'ס לקינוח.

עטרה מוסקוביץ'

לצלילי הבוזוקי וברוקד הסירטאקי סיימו כמה מאות נופשים ישראלים את חג הסוכות בכפר הנופש הצרפתי באשקלון. את ערב הפרידה "קישטה" להקת מחול מהאי כרתים בשם "פרחי כרתים", המונה 12 רקדנים ורקדניות ושלישה נגני תזמורת עממית עם חליל, בוזוקי וכינור. מיופה הכח היווני בישראל, דימיטרי לונדראס ורעייתו כריסטין, היו אורחי הכבוד של כפר הנופש והוזמנו ע"י בעלי המקום, דני לונאי, לארוחת ערב חגיגית. הלהקה היוונית (בתצלום) ששהתה בארץ כשבועיים, הופיעה גם בכנס נוער ארצי ברמת גן בסוף ספטמבר. כתב: עזרא ינוב.

יובל סלע. ראש "שטראוס" הביגל והפשטידות. צילום: עופר קרני.

הפתרון לאכילת יתר ולגמילה מעישון
הקליפ המגנטי
את תחושות הרעב
צורך בעישון, בדרך
כעת וצילה, פועל
שיטת הדיקור הסיני
(אקופונקטורה).
6 שבועות הזאום
ללא עזרה
יצלה
המרכז לבריאות והרגשה טובה
בן גבירול 98 תל־אביב, טל. 03-236042

קוסמטיקה לגבר
חדש וותיק
פצעים • פגמים • סימנים
עור מזדקן • חידוש העור
לכל הגילים
23 שנות נסיון והצלחות
הרחקת שיער
בחשמל לצמיתות
באזור הפנים בלבד
קוסמטיקה לגבר, אבן גבירול 131 תל־אביב
טל. 6467358, 03-5463996

כל גילוח אמריקה
ברבסול -
גילוח וטיפוח
בקצף אחד.

עבור לקצף האמריקאי ברבסול והפנים שלך יאמרו הכל.

עיצוב

ספרי עיצוב מחו"ל מהווים תענוג אמיתי וחגיגה לעיניים לכל מעצב. מאות דפי הכרומו, ההדפסה המשובחת והכריכה המהודרת נאספים למוצר סופי מעולה מבחינה טכנית.

Graphis Design Annual, Graphic Design U.S.A., Typography, Illustrators הן רק דוגמאות לספרים נהדרים אלו. מאות העבודות הגראפיות (איור, עיצוב, אריזות) נבחרות בקפידה ע"י צוותי שיפוט ויוצרות, בדרך כלל, רמה איכותית גבוהה ביותר מהבחינה המקצועית.

אבל כמו בכל דבר טוב יש גם רע. המדובר בתענוג לאיזול. כאשר הספרים מגיעים ארצה (סטימצקי מייבא), מדובר כבר בתענוג יקר מאוד. והנה מצאנו כי ניתן להוזיל את התענוג הזה. אפשרות אחת – לקנות את הספרים בחו"ל. אפשרות אחרת, ואפילו יותר זולה ופשוטה – להזמין בדואר. הכתובת: החנות של PRINT, אחד המגזינים היוקרתיים ביותר לעיצוב גראפי בארה"ב. דרך חנות זו אפשר להזמין כל ספר

פרסומים בנושא עיצוב גראפי שניתן להזמין מחו"ל

עיצוב, שיוצא לאור בארה"ב. החנות נותנת 5–10 דולר הנחה על המחיר הקטלוגי של הספר וגם דמי המשלוח על־חשבונם.

לשם השוואת מחירים – שתי דוגמאות מייצגות: Graphis Design Annual עולה בסטימצקי 183 ש"ח; בהזמנה מחו"ל, לאחר ההנחה, 54.50 דולר. לסכום זה יש להוסיף את ההיטלים הבנקאיים בארץ, המסתכמים בכ־15% לערך. 66th Art Directors Annual עולה כאן 167.79 ש"ח ובהזמנה ישירה 39.95 דולר. את החישוב אתם יכולים לעשות לבד.

את המידע (מחיר, תוכן, פורמאט וכו') על כל הספרים (160 במספר) אפשר למצוא בפרוספקט ערכני שהופק ע"י החנות. כתובת החנות: PRINT Graphic Design Book Store, 6400 Goldsboro Road, Bethesda, MD 20817-9969 U.S.A.

גדעון עמיתי

חדש

■ **טלמסר** ■ זה שירות חדש לרכב משומש. לקונים ולמוכרים. בטלפון. המבקש לפרסם משלם 35 ש"ח תמורת מסר בהיקף קבוע, בו פרטי הרכב. המבקש לפרסם מתקשר לטלפון 03-5131388 והמבקש להיעזר בשירות מחייג לטלפון 03-5131900 ושומע את המסר, מפי קריינית. השירות הוא פיתוח של חברת אפרת טכנולוגיה עתידית.

■ **עידוד רעשני** ■ הם קוראים לזה "ציוד עידוד לאוהדי כדורגל", והמדובר הוא בתוספת רעשנית למגרשים. מערכת צופר אוויר אלקטרוני בשני דגמים, עם סוללה, המשמיע קול כמו של צופרי מכבי־אש בארה"ב. ראו, הוזהרתם: שלא תיבהלו מהפיתוח רעשני־מקורי של חברת שמרי.
(רימונה שיף)

■ **אופניים לפי שעה** ■ שירות חדש לאנשים משוגעים על אופניים, שאין להם מקום לאכסון ואולי גם לא כסף לרכישת אופניים משוכללים: זמן בתיק היא חברה תל־אביבית להשכרת אופניים לתיור, לספורט, לבודדים וגם אופניים־לזוג, תמורת 5 שקל לשעה (יש גם מחיר לפרקי זמן שונים, לדוגמה 90 ש"ח לשבוע). מנהל החברה ישראל נבו מתכנן להרחיב את השירות לטיולים מאורגנים והשכרת ציוד לשוכרי האופניים. טלפון 03-447924.

■ *ידידישע לסבתות* ■ *אמהות ידידיות לא יאהבו את זה. בנות ידידיות בשורות שלא מוצאות אהבה אצל רופא מצליח או עו"ד מבטיח, אלא אצל לסבות בנות־מינן. הרי לכם: בהפגנה בינלאומית של לסבות והומואים, שנערכה הקיץ בכיכר מרכזית בברלין, בלטה כרזה של הלסביות הידידיות. בכלל, היה מה לראות שם, כפי שאתם רואים.*
כתב וצילם: גיל קיטרי

■ **מיזוג אחורי** ■ זה מעניין כל מי שדואג גם לרווחתם של היושבים במכונית במושב האחורי. יחידת מזגן אחורית שפיתחה חברת פילקר למזגני רכב. היחידה מורכבת בתא המיטען ומחוברת למזגן הקידמי. מתאימה במיוחד למכוניות גדולות. היחידה,

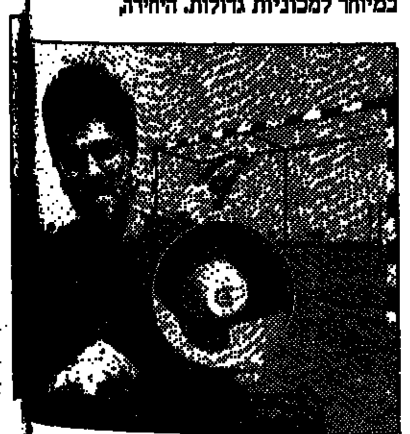

קטנה־יחסית (40X20 ס"מ), עולה 1,150 ש"ח.

■ **מקסימיליה** ■ הביקוש הגדול לשיכלול ויעול במיכון המשרדי הוליד גם את מקסימיליה 7020 של זירוקס. קולטת מיסמכים ומדפיסה אותם על־גבי כל נייר, לבן וצבעוני, ועל שקפים – ולא רק על נייר צילום. מהירות התעבורה 18 שניות לנייר

■ לבני הישבין ■ כתבנו הצינור־מינהרה שנועדה לנקז את מי הגשמים משכונות צפון־נתניה הצטלמו כדי להדגים את הקוטר – 1.60 מ'. חברת "..." שבנתה וחברת "פלשה־דילון" שתיכננה אומרות כי המימדים בכלום הם הגדולים בישראל: 360 מ' אורך, 25 מ' עומק, 18 חודשי עבודה והשקעה של 2.5 מיליון ש"ח.

סודי

בגורל תיקני. התקן אוטומאטי פנימי מאפשר לשנות את מהירות התגובה בזמן השידור, תוך בדיקה מתמדת של איכות קו הטלפון. יש מזין דפים אוטומאטי לשידור מתמשך, מחולק לדפים וחייגן בעל 99 זכרונות. 9,750 ש"ח.
(דני ישראל)

עוד מספיחי תערוכת סקיוריטי 88 שהתקיימה בכפר המכביה: מכשיר להעברת טקסטים בדרך הטלפון באופן דיסקרטי לחלוטין. זה הולך ככה: אתה מעוניין להעביר פרטי דיון שערכת עם קניין חשוב, ואשר בעקבותיו קשרת עיסקת מיליונים, שתחלץ את חברתך מהבוץ. אלא מה, חלילה למישהו לדעת על כך, לשמוע על כך, לצותת לכך מתא הטלפון ליד, או באמצעות ציוד האונה מתוחכם.

הפיתרון הוא טקסט־טל, מכשיר קטן מימדים שמאפשר להעביר את המסר באמצעות קווי טלפון, כשהוא מוצפן ולא ניתן לשיחזור. אתה שולף אותו מתיקך, ומקליד במרץ את הטקסט באמצעות המקלדת, באנגלית. המדפסת המצורפת מאפשרת להדפיס על נייר את הטקסט.

אחר כך אתה מחייג את מספר הטלפון של איש סודך, מצמיד את המכשיר לשפופרת הטלפון ולוחץ על כפתור השידור. המכשיר כבר ידאג לכל השאר: הוא יעביר את החומר, אך לא לפני שיערבל את המידע. אפילו אם מישהו מצותת לשיחה, כל שישמע הוא בליל של צלילים צורמניים. ואפילו אם בידי הנבל מכשיר טקסט־טל נוסף, לא יוכל לפענח נכונה את הצלילים.

מי שיקלוט אותם נכונה יהיה השותף מהצד השני. הוא גם יראה את הטקסט במלואו על מסך המכשיר שלו. בלחיצת כפתור יוכל להדפיס את המידע על מדפסת המכשיר, והנה בידיו מסמך מודפס, כולל ה"סודי ביותר" בראשו. היצרנית, טקסט לייט, מציעה את המכשיר לכל שימוש של העברת מידע, כדי לחסוך בטעויות הקראת המידע ובזמן שאורך הדיבור. יבואן: ATG, בית הטכסטיל.

טל שחף

לחיים

הקברנה־סוביניון נוסח לבנון

שמועות של יין הלבנון צצות ועולות מפעם לפעם בעיתונות המתמקדת ביין ובספרי־היין בבריטניה. ליתר דיוק, לא יין־הלבנון, אלא יין משובח ומעולה של יקב אחד בלבד שבארץ הארזים. שם היקב הוא שאטו־מוזר, כ־20 קילומטרים צפונית לביירות. הוא נוסד בשנות השלושים על ידי גסטון הוֹשָׂאר וכיום מנוהל על ידי בנו, סרז' הוֹשָׂאר, שאת השכלתו כיינן קנה בבורדו שבצרפת. שאטו מוזר אינו הגדול שביקבי הלבנון ואינו שולט בשוק היין הלבנוני.

תפקיד זה מצוי בידי יקב אחר, שהוקם בשנת 1875, סמוך לשנת היווסדו של יקב ראשון־לציון, על־ידי מסדר הישועים בקסארה, ולרשותו ניקבות־מרתפים, חצובות בהר לאורך קילומטר וחצי. בימי מלחמת לבנון, בשלהי 1983, הגיע לידי בקבוק יין רווה מיקב זה. איכותו היתה ירודה מאוד, ספק ראוי לשיווק, ספק אינו ראוי. אך למרות האכזבה מאותו בקבוק, לא פסקה אצלי הציפיה לפגישה מחודשת עם בקבוק של יקב מוזר. והנה באחרונה הופיעו בשבועון ניוזוויק רשמי־ביקור ביקב מוזר. הכתבה מוקדשת ברובה לעניינים כגון חלוקת לבנון לאיזורי שליטה, 13 שנה של מלחמת־אזרחים שפלישת ישראל היתה בה רק בגדר אפיזודה. וגם – על הקשיים הצצים ועולים מידי שנה לבצור את כרם הענבים שבבקעת־הלבנון ולהסיעם לגאזיר, התפלספות על נושא יין ומלחמה וכו'.

ואולם, נוסף לכך מובא מידע חשוב, שהיה בידי גם ממקורות אחרים, העוזר לשרטט במילים את דמות היין. זני הענבים אותם מגדל היקב הם קברנה־סוביניון, סירה וסינסו – כולם זנים אדומים. השנים הראשונים איכותיים ואילו השלישי – יינותיו בינוניים ומשמשים בדרום צרפת למהילה עם יינות אחרים. הופעת היינות לראשונה בלונדון בשנת 1982 כללה מבחר בצירים משנות ה־40 ואילך, והיא הוכיחה והרגימה כי ניתן לעשות מענבי בקעת הלבנון האיכותיים יינות מאריכי ימים ומשביחים עם חלוף הזמן. בסיסם העיקרי של היינות הוא ענב הקברנה סוביניון, ממוזג ביינות ענבי הסירה והסינסו ומיושנים בחביות עץ־אלון קטנות ומשובחות. נסיון לתאר את ריחות היין – שהם לבלבו של היין – עומד על התפתחות הדרגתית של הריחות, בזמן שהיין חשוף לאוויר. ריחות היין מעוררים אסוציאציות ומזכירים ריחות של פרחים, תבלינים, פירות ובעיקר ריחות של יער בו צומחים כמהין ופטריות. קביעה אחרונה זו מעניינת ביותר ובדיקתה – יחד עם טעימתה ותהייה כללית על איכותו – יתאפשרו לי כאשר ידידי אורי שקד, שברשותו בקבוק יין של יקב מוזר, יקיים את הבטחתו לשתפני בטעימתו.

ישראל עשהאל

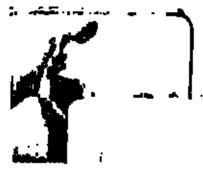

המכשיר המעביר מסרים באופן דיסקרטי ובטוח.

מבצע! 10% הנחה! למזמינים את כל השלושה 74 ש"ח במקום 82 ש"ח

"מדריך להשגת נשים"

יש לך בעיות במציאות בחורה? אינך יודע איך לתחתיל עם נשים? אתה ביישן וחסר נסיון אל דאגה – מרגע זה נפתרה הבעיה. "שיטת ה־B.M.S. להשגת נשים" תלמד אותך איך להתגבר על כל בעיותיך באופן התנהגותי (ביהוויריסטי). בתוך 30 דקות תלמד את כל הגישות הנכונות לנשים. משפטי הפתיחה וכל שאר הטכניקות להתחיל עם נשים, שלא הכרת מעולם. שיטת ה־B.M.S. תלמד אותך איך להקרין סקס במידה הנכונה. ואיך להביא לכך שנשים תשאפנה להיות בקרבתך. והעיקר, היא תלמד אותך איך, מתי, והיכן לגעת בהן. השיטה תעזור לך להשיג התאמה מוחלטת בינך לבין בת זוגך.

מהרו ושלחו את ההזמנה. ניתן להזמין גם באמצעות: ויזה, ישראכרט, דיינרס, בטל' 052-450927. ניתן לשלם גם במזומן בבנק הדואר חשבון סילוקין 4812912 או בהמחאות דואר.

לכבוד ביוכריזמה (ישראל) בע"מ, מחזיקי הזכויות הבלעדיים של שיטות ה־B.M.S., ת.ד. 87, רמת השרון 47 100.

כן, אני מעוניין להרחיב את מעגל הכרותי. אני מעוניין בהצלחה בקרב "המין החלש", הצלחה בממדים שעוד לא היו לי.

מצורף סך ________ ש"ח בהמחאה מס' ________ בנק ________

□ שלחו לי את "המדריך הקלה להשגת נשים ולהרחבת מעגל הכרותי באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 46 ש"ח.

□ שלחו לי את "כל הגישות הנכונות לנשים ומשפטי הפתיחה באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 17 ש"ח.

□ שלחו לי את "כל אזורי הגירוי המנטרלים את התנגדות האשה למגע באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 19 ש"ח.

□ שלחו לי את כל השלושה במבצע – 10% הנחה – 74 ש"ח.

שם ________ כתובת ________ חתימה ________

אנו נשגר לכם את החומר במעטפה אטומה. סודיות מלאה מתחייבת ומובטחת. אם אתה מתחת לגיל 18 דרושה חתימת הוריך.

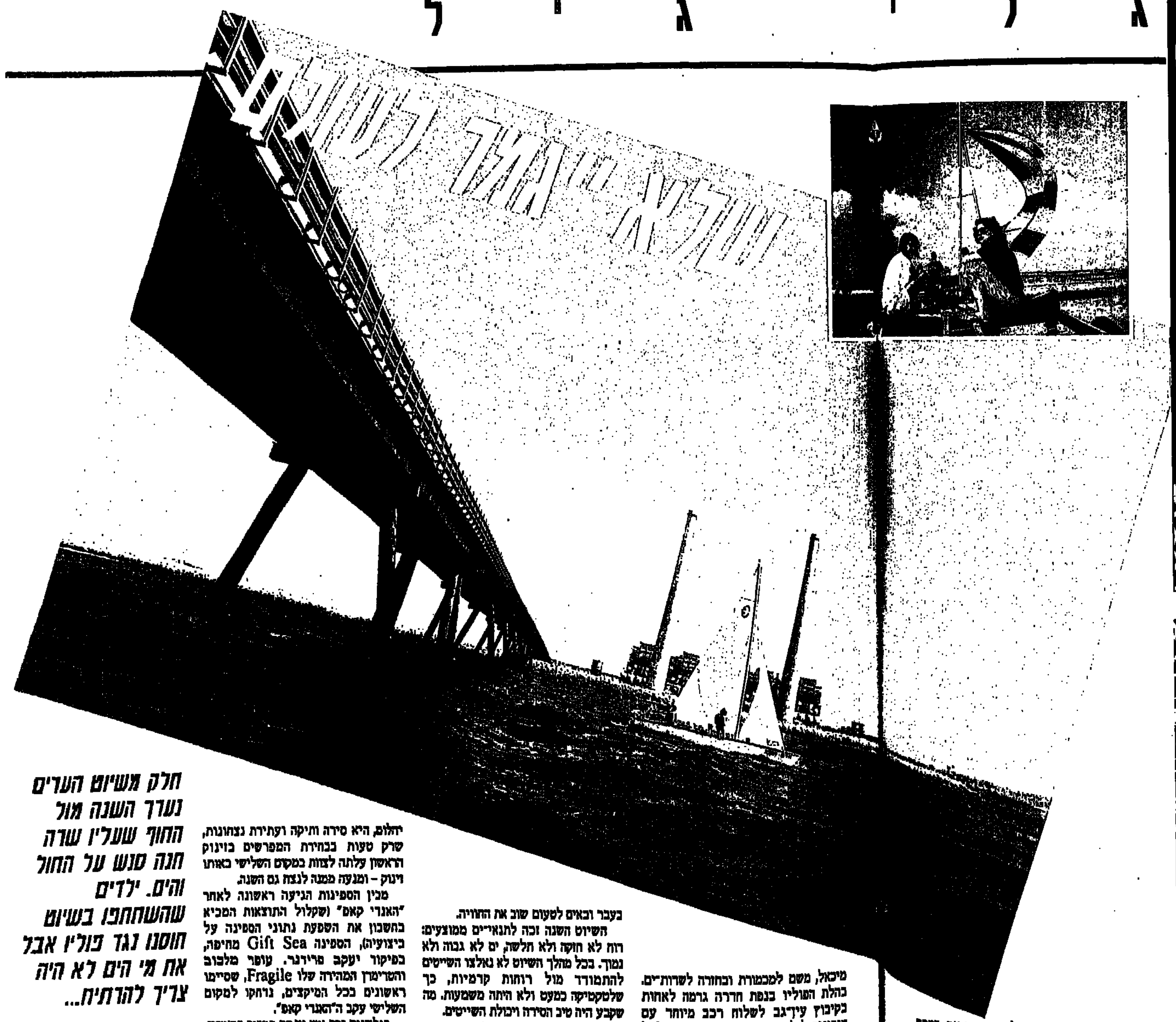

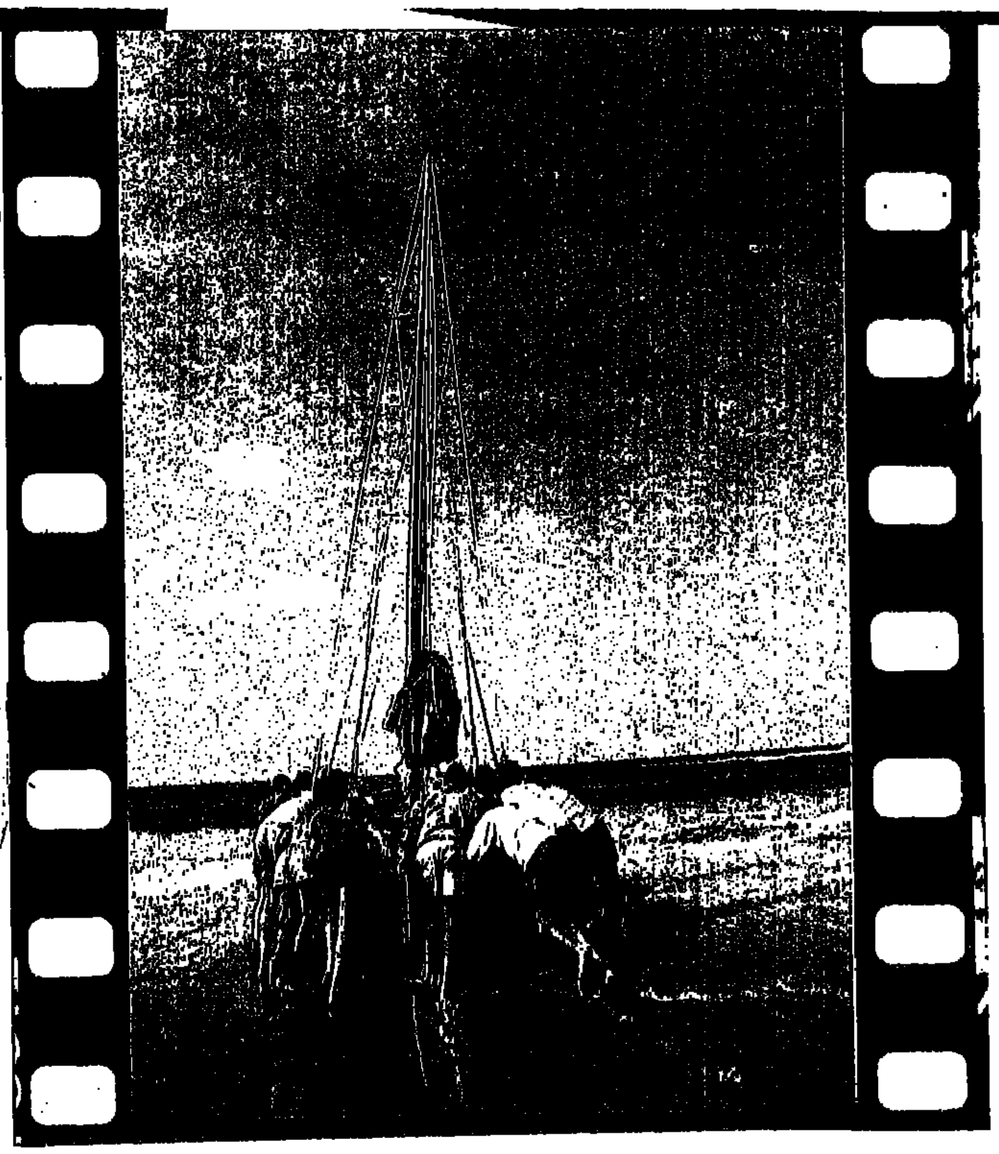

חלק משיוט הערים נערך השנה מול החוף שעלין שרה חנה סנש על החול והים. ילדים שהשתתפו בשיוט חוסנו נגד פולין אבל את מי הים לא היה צריך להרתיח...

שי חלמי
צילם: יוסי אלוני

גם השנה יצאנו לשיוט הערים. העסק הזה מתחיל להפוך לעניין מסורתי אצלנו, וכבר ארבע שנים שאנו באים לצפות בו. אצל השייטים המסורת ארוכה קצת יותר, מתחילה בשנת 1939, בשיוט בו התחרו שלוש סירות בלבד. השיוט הפעם היה ה־37 במניין והשתתפו בו כ־75 כלים. מה שנקרא התקדמות.

בדרך־כלל נערך השיוט מתל־אביב לעכו, או להיפך. הפעם, מסיבות לא לגמרי ברורות, החליטו המארגנים לשנות ולחלק: ביום הראשון מנהריה לשדות־ים, לינת לילה במקום, וביום השני משדות־ים למעגן מיכאל, משם למכמורת וחזרה לשדות־ים. כהלת הפוליו בנפת חדרה גרמה לאחות בקיבוץ עין־גב לשלוח רכב מיוחד עם חיסונים לילדים המשתתפים בשיוט, לכל צרה שלא תבוא. את המים בים, לעומת זאת, לא הרתיחו.

בשיוט הערים משתתפות באופן קבוע סנוניות וססינות (יאכטות), אליהן מצטרפים מדי פעם דגמים נוספים. השנה הצטרפו גלשני הרוח ליום השני. הסנוניות, שהן הסירות המעניקות לשיוט את אופיו המיוחד, הן סירות דו־מפרשיות המאויישות בחניכי המועדונים הימיים ברחבי הארץ. לכל סירה מפקד, שהוא שייט ותיק ובעל נסיון. את הצוות מאיישים בני נוער, שייטים ותיקים, ואף מבוגרים שהשתתפו בשיוטים בעבר ובאים לטעום שוב את החוויה.

השיוט השנה זכה לתנאי־ים ממוצעים: רוח לא חזקה ולא חלשה, ים לא גבוה ולא נמוך. בכל מהלך השיוט לא נאלצו השייטים להתמודד מול רוחות קרמיות, כך שלטקטיקה כמעט ולא היתה משמעות. מה שקבע היה טיב הסירה ויכולת השייטים.

בסנוניות שבו אנשי שדות־ים והראו שההשקעה משתלמת: כמו בחמש השנים האחרונות היו סירותיהם בצמרת, ואף תפסו את שני המקומות הראשונים. זאת, למרות היעדרו של יואל סלע, משתתף ומנצח קבוע, שהתחרה אותה עת בסיאול. זאביק 3, סירה חדשה שזו היתה לה הפלגתה הראשונה, הגיעה פעמיים למקום השני וזכתה במקום הראשון בסיכום הכללי. פיקד עליה רן קרטייה ובצוות נכללו "אסים", לדוגמה אודי מאייר והשייט האולימפי שמשון ברוקמן.

הסירה ארם בפיקוד הג'ינג'י שגיא יהלום, היא סירה ותיקה ועתירת נצחונות, שרק טעות בבחירת המפרשים כזינוק הראשון עלתה לצוות במקום השלישי כאותו זינוק – ומנעה ממנה לנצח גם השנה.

מבין הספינות הגיעה ראשונה לאתר "האנרי קאפ" (שקלול התוצאות המביא בחשבון את השפעת נתוני הספינה על ביצועיה), הספינה Gift Sea מחיפה, בפיקוד יעקב פריידנר. עופר מלבוב והטרימרן המהירה שלו Fragile, שסיימו ראשונים בכל המיקצים, נדחקו למקום השלישי עקב ה"האנרי קאפ".

בגלשנים זכה ערן ענבר במקום הראשון, מתי פרידמן בשני ועמית ענבר, אחיו של ערן, בשלישי.

מיותר לציין שהנושאים שהעסיקו את השייטים יותר מכל במשך השיוט היו זכייתם האפשרית במדליה אולימפית של אנשי שדות־ים יואל סלע ואלדד עמיר, ופרשת האחים טורטן ושיוט יום כיפור שלהם – שהיה או לא היה. היה כבר מי שהציע, בהסתמך על העובדה שרוב השיוטים נקראים על שמם של שייטי עבר, לערוך מדי שנה שיוט יום כיפור על שם הטורטנים...

אשר על העיצוב

מרטין סמית, מעצב הבית של חברת אודי, שומר על סודות שיתגלו רק בדגמי המכוניות של סוף שנות ה־80 ושנות ה־90 ונהנה לנהוג גם בפורד מודל 1934. איך מ״יצרים דגם חדש חוץ משמירה על פרטים מזהים של הפירמה?

אוליבר גרובי
צילם: מרטין גודרד

ביל מתנהג כאילו הוא בעליו של הסטודיו לעיצוב של אודי, במינכן. אבל ביל הוא רק כלב מגזע בול טרייר בריטי, כלבו של מרטין סמית, הנחשב בגיל 36 למעצב המכוניות הבריטי המצליח ביותר, הגם שאת רוב שנות עבודתו בילה בגרמניה. הוא עיצב את אודי קוואטרו המהפכנית, היה אחראי לפיתוח המוקדם של אודי 100, אשר הישגיה האירודינמיים היוו דגם לחיקוי ויש לו נגיעה בכל אחת ממכוניות אודי הנוסעות היום בכבישים. פרטי מעשים אחרים אפשר יהיה לספר רק בחלוף שנת 1990.

כאשר חזר לאודי, לאחר שהות קצרה בב.מ.וו., הקימה החברה בעבורו סטודיו מיוחד, 90 ק"מ ממרכז אודי שבעיר אינגולשטדט. צוות של 10 אנשים שוקד שם על עיצובי החברה לסוף שנות ה־80 ולשנות ה־90. האווירה כמו־אקדמית, מרוחקת מאולמות הייצור הרועשים. כאן לובשים צורה רעיונות מטורפים שאיש אינו מוכן לרמוז על טיבם. שאל את מרטין על צורתן של האודי העתידיות והוא יַפנה אותך לדובר החברה. "לשם מה שכרתי מבנה אנונימי במינכן, תליתי עליו שלט סתמי ועוד אי־אלו מנעולים וסידורי בטחון אחרים? כדי שעיתונאים ויצרני רכב מתחרים יוכלו לקבל ממני מידע בחינם?" אומר מרטין סמית. הכלב ביל נימנה עם כוחות הבטחון המופקדים על סודות הסטודיו.

איך נהיה אדם למעצב רכב? "נולדתי בשֶפילד ומיד אחר־כך החלטתי להיות מהנדס רכב". הערה זו שופכת אור על הנאתו הגלויה מן הפורד 1934 האדומה־לוהטת שלו ("איזה מראה אדיר יש לה"), על התלהבותו הבלתי מוסתרת מן הנהיגה באודי 200 קוּארטו, שהעמידה לרשותו החברה ועל התפעלותו מן המורגן החדשה שלו, שעיצובה לא השתנה זה 50 שנה. מרטין היה תמיד משוגע על מכוניות, גם אם לא בבריוק מרגע גיחתו אל העולם. תיבתו אליהן והתלהבותו מהן גולשת הרבה מעבר לתיכנון העתידיות שעליהן הוא שוקד מדי יום בסטודיו שלו. בסלון דירתו הוא מוקף תצוגה מתמרת של דגמי מכוניות, רובן פרארי. הריצפה עמוסה גיגיות גדושות במגזיני רכב מכל העולם. מתוכם מבצבצות אי־אלו חוברות העוסקות בגידול וטיפוח כלבי בול טרייר.

בבית־הספר יעצו לו לרכוש את הדרכון הבטוח ביותר לתעשיית הרכב, תואר מהנדס. אבל במחצית הדרך לתואר, קרא על־אודות קולג' האמנויות המלכותי ועל קורס לעיצוב רכב מיועד לבעלי תואר ראשון. ב־1971 נכנס לקורס דו־שנתי, מצויד בתואר ובמילגה מטעם פורד. בתום שנתיים לא יכלה פורד לממש את מילגתה והוא נענה להצעת פורשה, אשר מנהל העיצוב שלה טוני לאפין ראה את דגם עבודת הגמר שהכין מרטין.

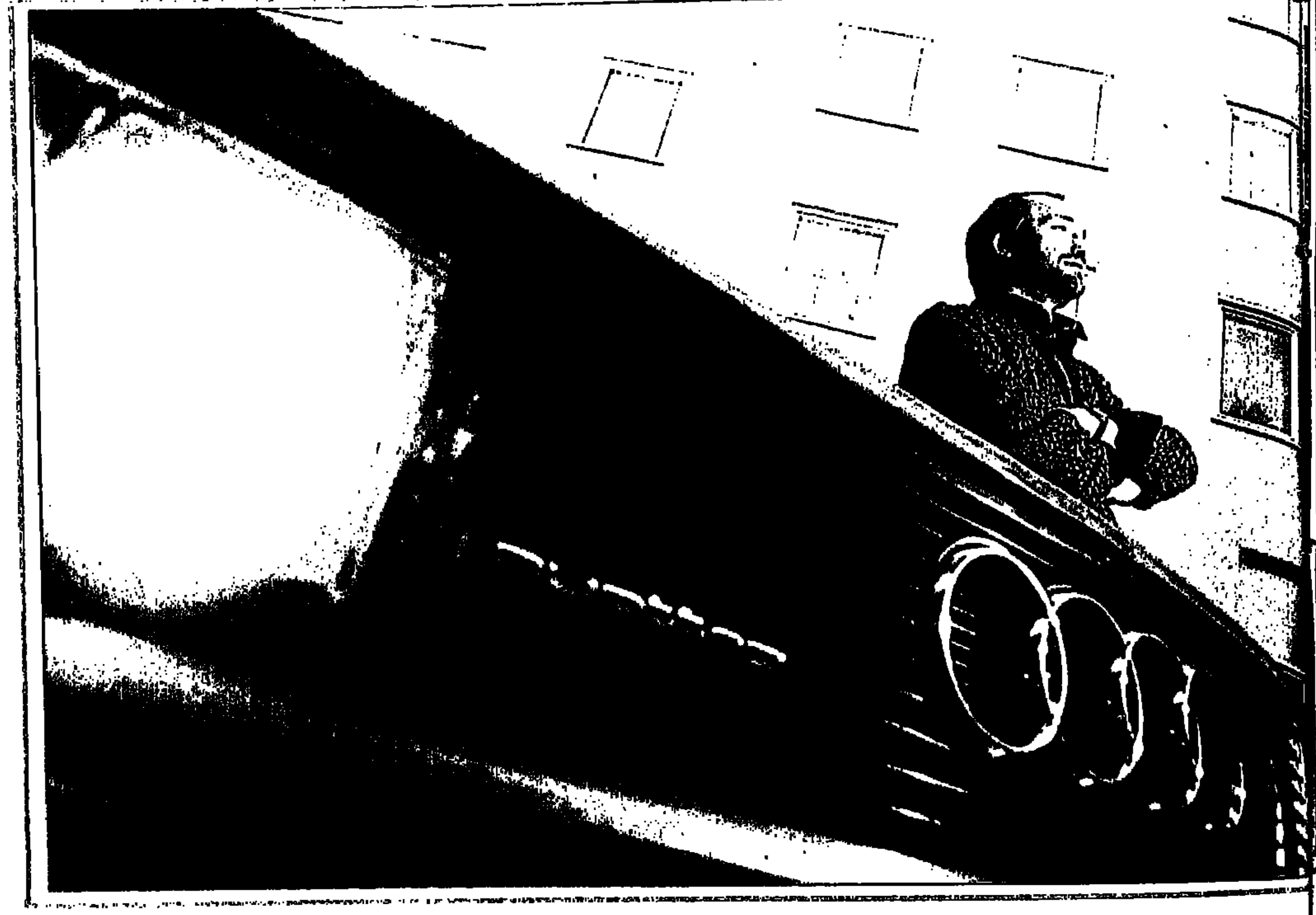

מרטין סמית ואחת מתוצאות עבודתו.

לימוד ועבודת־שטח

"זו היתה הזדמנות נפלאה: אפשר לשער מה גודל ההתרגשות התוקפת סטודנט צעיר מהצטרפות לצוות העיצוב של פורשה. אבל הג'וב הראשון שלי היה, בעצם, תהליך לימודים ארוך ומפרך. שנתיים־שלוש בתוך הקרביים של תעשיית הרכב מגבשות, לבסוף, את התיאוריות שלמדת כסטודנט ומביאות אותך להודות בכך שיש דרכי עבודה שונות לחברות שונות. אני זוכר את הפרוייקט הראשון שלי בפורשה: הטילו עלי לעצב כיסוי מנוע מתחת לפגוש האחורי של 911 טורבו, כאשר אז בצבצו עדיין שאריות מנוע מתחתיו. עשיתי זאת במיטב סגנון הקולג', עם פתחי איוורור וכל השאר. לאפין הביט ונדהם: 'מה לעזאזל עשית? פה לא בית־ספר לאמנות. זה פורשה'. עשיתי כיסוי מטריף ואחר־כך הזיעו המהנדסים להתאים את האביזרים המכאניים לתא המנוע שתיכננתי".

מקץ שנתיים וחצי חזר לבריטניה והצטרף לסטודיו אוגל, המתמחה בעיצוב מיוחד של רכב מסחרי. עד ש"נלכד" ב־1977 על־ידי חברת "ציידי מוחות" ונשלח כמנהל פרוייקט של עיצוב שנצפה לאודי והגיע למחלקת העיצוב – היישר לפרוייקט "אודי קוואטרו". רק לאחר שעלה הקוואטרו על הכביש הוא תפש במה בעצם עסק...

"הצורה הבסיסית של אודי קופה כבר עוצבה וד"ר פייש, ראש הפיתוח של אודי רצה שהקוואטרו תיראה מאוד טכנית, פונקציונלית, אך כדי שניתן יהיה למוכרה, העומד לרשותנו תקציב רזה מאוד. לא יכולנו לשנות את צורתה הבסיסית, רק לשנות את דפנות הגוף, כדי שיתאימו למרחק סרנים גדול יותר ולבצע את שאר השינויים המתבקשים מההנעה 4X4, שתוכננה להיכנס לגוף הקופה. פרוייקט מלהיב, בו מעורבים מאות, בהם הקבוצה שיצרה את המכונית: מנהל פרוייקט, מומחה למערכות העברת כח, מהנדס מנועים, איש שילדה וכך הלאה. אני הייתי אחראי לעיצוב והגוף".

עבודה בדגמי חימר

באותו זמן עבד מרטין גם על האודי 100. "ד"ר פייש רצה לדעת איך תיראה מכונית בעלת מקדם גרר נמוך ביותר. הוצאנו המון זמן על עבודה עם דגמי חימר, שנבנתו במנהרת הרוח של פולקסווגן בוולפסבורג. זו היתה הפעם הראשונה שאודי החליטה לתת לאירודינמיות עדיפות ראשונה ועליונות בפיתוח דגם חדש. אחר־כך היתה המשימה שלנו להפוך את הדגם למכונית בעלת מראה מתקבל על העין". ב־1980 קודם מרטין והיה למנהל המחלקה לעיצוב פנים. "באותו זמן זכינו לקיתונות של ביקורת באנגליה ובארצות־הברית על העיצוב הפנימי, הצבעים והחומרים הפנימיים של מכוניות אודי. את פנימיותן של אודי 200 ואודי 90 עיצבנו כך שיציבו את אודי בראש מבחינה עיצובית. אני מרוצה בעיקר מכמה פתרונות עיצוביים, שנעשו באודי 90, ובכלל מן האופן, שבו מתקבלים היום עיצובי הפנים שלנו".

לאחר שד"ר פייש והרטמוט ואריקס, המעצב הראשי של אודי, שוחחו על האפשרות להקים סטודיו חיצוני לעיצוב וחיפשו אנשים להקימו, נתמלאה גם שאיפתו של מרטין להקים עם אנשיו את הסטודיו "פיתוח־עיצוב מינכן". "אנחנו חלק מקבוצת העיצוב של אודי ומקבלים את משימותינו מוואריקס. פעמים רבות, עובדת על אותה המשימה, או כל משימה מקבילה, קבוצת מעצבים נוספת באינגולשטדט. לעומתם, לנו המזל לעבוד על הפרוייקטים שלנו בצורה מאוד מרוכזת, בלי שיטרידו אותנו בבעיות הדחופות של ייצור, כמו, למשל, שינויי פרטים למכוניות שכבר רצות על קווי הייצור".

הוא מרגיש שאודי 100 קבעה כיוון, כאשר זהות המכונית באה מן הפרופורציות שלה. היא ניתנת לזיהוי בקלות ממרחק של 200–300 מטר, שלא כמכוניות המסורת צללית כה אופיינית, אלא נשענות בזהותן על פרטים עיצוביים. הדור הבא של אודי 100 הוא אף אתגר גדול יותר בעיניו, משום שהדגם החדש חייב להיות בעל מראה מודרני יותר, אך שניתן עדיין לזיהוי כאודי. לדוגמה, יחידת הפנסים האחורית המרובעת, שבכת המנוע הרחבה והשטוחה ועליה ארבע הטבעות והפנסים הרחבים. והפרופורציות המסורתיות: הנעה קדמית שפירושה גחון ארוך, התלוי במרחק מן הגלגלים הקדמיים; בסיס גלגלים רחב ושלושה חלונות בצד. כל אלה והפרופיל האירודינמי מעניקים מראה מאוד אופייני".

בשעת הראיון, מרטין סמית והצוות נרגשים: היום עומד לצאת מן הסטודיו דגם חימר חדש. כמסורת הסטודיו, הם עושים ואת בארוחת צהריים משותפת. השיחה, כמו העבודה בסטודיו, מתנהלות באנגלית. חלק מן הצוות הגיע למינכן מאנגליה או מארצות־הברית וגם הגרמנים הצעירים למדו את מלאכת העיצוב בחו"ל. – האם העובדה שאתה נוהג גם במורגן משלך היא הפגנת נוכחותך כאנגלי־זר בגרמניה? סמית: "לא דווקא. אבל מה לעשות, שאני אוהב ישנות עם מנוע V8 גדול?" והוא נכנס עם כלבו ביל לאודי 200 קוואטרו בצבע ירוק עז ומתיישב על מושב העור כדי להצטלם. ■

* מתוך אוריבליים, מיוחד למעריב

תשבץ מספר 98

מאוזן:
1) עוף רך וצעיר; 4) ציפור שיר קטנה; 6) קיבוץ בשפלה, מזרחית לרחובות; 8) נגיד בנק ישראל; 11) הצילה את שליחי יהושע; 12) כינוי עממי לעכבר גדול; 15) שם נרדף לאריה; 16) ערימת תבואה שנקצרה; 19) "שתי ר־ ־ ־"; 20) מאבני האפוד של כהן גדול; 22) סכין לגילוח; 24) לפי הנראה בסקירה ראשונה; 25) שארית; 27) סף; 28) חנות המוכרת מצרכים לחיילים.

מאונך:
1) מין כישוף; 2) התקשטו; 3) אבי מתושלח; 4) העצם התחתונה בפנים; 5) מלך פרסי קדום; 7) קיבוץ בצד הכביש רמלה־גדרה; 9) עונת הגשמים; 10) זן; 13) ההיפך מ"25 מאונך"; 14) נהר בדרום־אפריקה; 17) רפסודה (כתיב מלא); 18) יום המנוחה; 19) ציפור־שיר שוכנת ארמה; 20) שוכל; 21) כלי רכב גדול; 23) יחד; 26) בוסתן.

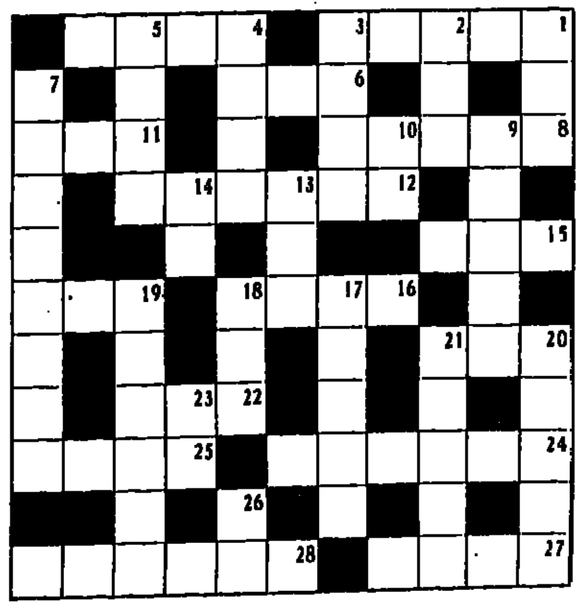

פתרון תשבץ מס' 96

זכו בפרסים: סמל רב לויטס, צה"ל; עמירם מורלי, מעלה אדומים; יגאל סם, ירושלים; תקוה כהן, צה"ל; מיקי ירוחי, כרמיאל; זוהר שמאי, תל־אביב; מרדכי בן־אריה, קיבוץ בשר־מנחם.

הערה: מעטפות שלא יצויין על־גביהן מספר התשבץ – לא ישתתפו בהגרלה.

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 19 באוקטובר, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: "תשבץ גבר לעניין" "מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200. הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו 5 תקליטים מתנת "הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת "ספריית מעריב".

אהרן כהן

לטוס "אל על"...

טיסה ב"אל על" משאירה רושם שבנושא השירותים "לא שמים על הנוסעים". מה פתאום יתחצף נוסע ישראלי ויבקש קוביית קרח לצנן את הסודה? רשמי־מסע לא מחמיאים, משלוש טיסות קיץ.

יובל אליצור

ה"בואינג 767" עב הכרס בטיסת אל על 348 מציריך לנתב"ג ב־28 באוגוסט השנה היה מלא עד אפס מקום. ילדים, שטסו בלווית הוריהם או כבודדים, התרוצצו במעברים. בתורים הנצחיים שליד תאי השירותים בלטו הפעם משתתפי טיול לקשישים שחזרו מאירופה עייפים אך מרוצים. זמן קצר לאחר ההמראה החלו הדיילים במלאכה הקשה של חלוקת ארוחת הערב.

שלא כמו בטיסה המקבילה של סוויסאייר, הממריאה זמן קצר לפני־כן, לא נהוג ב"אל על" להקרים "סיבוב משקאות" לחלוקת מגשי הארוחה. הדיילים מעמיסים את פחיות המשקאות הקלים, היין והבירה, על עגלת המזון. הנוסעים אינם ברדנים. רובם מסתפקים בקוקה קולה או במיץ פירות ואין צורך בכל הטירדה של עירוב המשקאות.

בעייתו של הדייל החלה כשאחד הנוסעים התחצף וביקש קובית קרח כדי לקרר את כוס הסודה שקיבל זה־עתה. לאחר החום המעיק של ציריך והיזע של העמידה בתורים שקדמו לעליה למטוס רצה במשקה צונן. הוא ידע כי לצד הציוד והמזון הועמסו על המטוס בציריך שקיות גדושות בקוביות קרח. קוביות שהדייל פשוט לא טרח להעלותן על עגלתו העמוסה.

"את הקרח תקבל אחר כך", היתה תשובתו המוכנה מראש של הדייל לנוסע ולטרדנים אחרים. הדייל ידע ש"אחר־כך" פירושו בעוד שעה ויותר, לאחר שיסתיימו חלוקת הארוחה, מזיגת הקפה ופינוי המגשים. עד אז לא יתאפק עוד אותו נוסע טרחן וישתה את הסודה שלו ללא קרח ולא יהיה כלל צורך לטרוח. בכלל, ככל שמתקצר התהליך הקשור בהגשת הארוחה, נותר יותר זמן למכירת המשקאות ויתר המוצרים הפטורים ממכס – תהליך המבטיח רווחים נאים לצוות הדיילים.

אך לפני שנבוא בטענות נגד אותו דייל בטיסה 348 והממונים עליו, שבוודאי רמזו לו ש"לא יקרה אסון אם לא נגיש קרח", כדאי שנזכור כי קיץ 1988 היה ללא ספק קיץ קשה לחברת "אל על" ולאנשי צוותה, קיץ של לחץ של נוסעים וירידה בהכנסות. שכן, במקום תיירים מילאו את המטוס יותר ישראלים, המתעקשים לטוס בטיסות הקבוצתיות הזולות.

הישראלים, ובמיוחד כשהם טסים בקיץ עם בני משפחותיהם, הם רעשנים יותר וממושמעים פחות מנוסעים אחרים, הם עמוסים יותר בחבילות ו"מגנדרים" שהם רוצים להיכנס לתא הטייס. אך לישראלים יש גם פחות דרישות בנושאי שירות, ועל כן אפשר לזלזל בהם בנושאים פעוטים כמו הקרח. נושאים, המצטרפים יחד לתחושה שב"אל על" "לא שמים" על הנוסעים.

עד כמה "לא שמים" על תגובת הנוסעים ניתן היה לחוש גם בטיסה לציריך, שלושה שבועות לפני־כן, ב־5 באוגוסט, בה חולקו מתנות לילדים הרבים במטוס. כנראה שמישהו ביחידה לשירות לנוסע, הגה את הרעיון שכדאי להעניק מתנות לילדים, שיעסיקו אותם בזמן הטיסה ויקלו על הוריהם. אך מישהו שהיה ממונה על ביצוע הרעיון "לא שם קצוץ" על התוצאות, לא בדק את מספר הילדים הרשומים בטיסה והיה סבור כנראה ש"אפשר לחסוך" ולקצץ בכמות הצעצועים. ואולי אף נמצא מישהו שהכניס חלק מצעצועים לכיס.

תהיה אשר תהיה הסיבה, כאשר הוחל בחלוקת הצעצועים התברר שההיצע קטן מן הביקוש. כשהגיע הדייל עד איתי בן השנתיים, אמר לאימו של איתי: "מצטער, אין לי עוד". למותר לציין שאיתי לא שוכנע. הוא ראה צעצועים בידי כל הילדים שמסביבו והקים קול זעקה על כך שרק הוא קופח.

אך אם אפשר עוד לקבל את מחדל הצעצועים בחיוך מסויים, קשה להתייחס בסלחנות לשערוריה הקרויה הקו למארסיי. כנראה שצי המטוסים של החברה אינו מספיק כדי לקיים קו זה, שיש לו ציבור נוסעים נאמן מקרב יהודי צפון־אפריקה המתגוררים בדרום־צרפת ובני משפחותיהם הישראלים של יהודים אלה. אך כיוון ש"אל על" גם לא רוצה לוותר על מקור לא־אכזב של הכנסות מקו זה, מפעילים אותו בעזרת מטוסי "בואינג 707" מיושנים.

המושבים במטוסים אלה צופפו במיוחד ומפנים אליהן נוסעים ששילמו מחיר "אל על", לצד נוסעים המשלמים מחיר טיסת־שכר של סאן דור. בטיסה למארסיי ב־3 באוגוסט אירעה תקלה. תחילה התפוצץ צינור המים החמים של דוד הקפה. לעיני הצוות הטכני שנקרא לתקן את התקלה והנוסעים שעקבו אחרי עבודתם, נתגלו מערכת צינורות רקובה וחלודה וציוד מטבח שהעלה ריח עובש.

שלוש שעות נמשך הסיוט שבו היו נוסעי אותה טיסה במטוס בשמש הקופחת, ללא מיזוג אויר. לאחר שתוקן קומקום הקפה, התברר שאחד המנועים אינו פועל והיה צורך להוריד את הנוסעים, להעמידם בתורים הארוכים של הנוסעים היוצאים, להביאם למלון דן פנורמה ולהחזירם כעבור שעתיים לנתב"ג למטוס "בואינג 767" שהגיע מאירופה, והוחזר באישון לילה למארסיי, מבלי שהיתה שהות לנקות את הלכלוך שנותר מן הטיסה הקודמת.

אגב, לנוסע שביקש לברוק מרוע היה בכלל צורך להסיע את הנוסעים המותשים למלון בתל־אביב, נאמר שאין בנמל התעופה סידורים להגשת ארוחת ערב ל־150 נוסעים.

הזלזול בציבור הנוסעים למארסיי אינו מסתכם במטוסי הגרוטאות המופעלים בקו זה, אלא גם ביחסו של צוות הדיילים והדיילות. רובם אינם מדברים צרפתית ואינם מסוגלים ליצור קשר עם הנוסעים, שברובם אינם דוברים עברית או אנגלית.

קרוב לוודאי שאנשי יחסי הציבור של "אל על" יסבירו כי הקו למארסיי הוא הוכחה ללהיטות החברה להגיע לרווחיות גם כאשר אין בידה הציוד המתאים, וכי יש לשבח את ההנהלה על שהיא מצליחה "למתוח" את האמצעים שברשותה – אפילו אם פה ושם משהו נקרע תוך כדי מתיחה.

אלא שהסבר זה אינו עומד במבחן המציאות. ניצול יתר של ציוד ואחזקה לקויה (במטוס 767 מציריך היתה כורסת מושב שבורה והנער שישב "נחת" על ברכיו של שכנו מאחור, בכל פעם שביקש להישען בגבו על המושב), הורסים את המוניטין של חברת תעופה, לא פחות מאשר צוות דיילים מתרשל ובלתי מאומן.

ובכלל, מתקבל הרושם שבעיותיה של "אל על" בתחום השירות לנוסע אינם נובעות כיום מלהיטות יתר של ההנהלה, אלא דווקא מרפיון ומרשלנות של ההנהלה והצוות כאחד. ■

מעריב

עתון ערב | MAARIV | ד"ר עזריאל קרליבך | המחיר 50 מיל

מועצת הבטחון מתכנסת היום כדי לעכב התחדשות הקרבות

ההשיה באו"מ

סכנה לשני שלישים ועידוד להפרת ההפוגה

חכנית ברנדוט

חוברה ב...לונדון

ראשי סוריה

מבקרים בחזית

שביתת הכורים

בצרפת–מסתיימת

"עלית"

הגדילה הונה

הזדמנות חד פעמית

רוצים להחליף

כוננות צבאית מוגברת

בתי־זיקוק

ענקיים יוקמו בבריטניה

הוחרם

אקדוח וכדורים

גנבים שהצטיידו באוכל ביוה"כ

נגנבו בדים

ריקע אנטי יהודי

יתדיינו עד אמצע נובמבר

הסכסוך בדרכי האויר

הם היו שיכורים

קצינים מצרים גורשו מהעיר העתיקה

לא ניתן להם לבקר במסגד עומר

"אם יהיו שינויים בתכנית ברנדוט–לטובת היהודים יהיו"

מ. שרתוק יפגש היום עם צ'לדרים

תמרונים ערביים להשהות את הויכוח הארצישראלי

עבדאללה עומד בהתנגדותו לממשלת עזה

נכשל מאמץ בריטי נואש למנוע הכרה בממשלת עזה

המצרים סבורים שרוסיה תכיר בממשלת־עזה

המאבק על עתיד תעשית היהלומים בישראל

נציג התעשיה ההולנדית תומך בעמדת ע. בן עמי

הנוסח המלא של דו"ח ברנדוט

בצירוף הדיונים והשבונות הנוספים על שתי ההסיגות ועל בעית הפליטים הערביים יתפרסמו ב. מעריב הח מחר

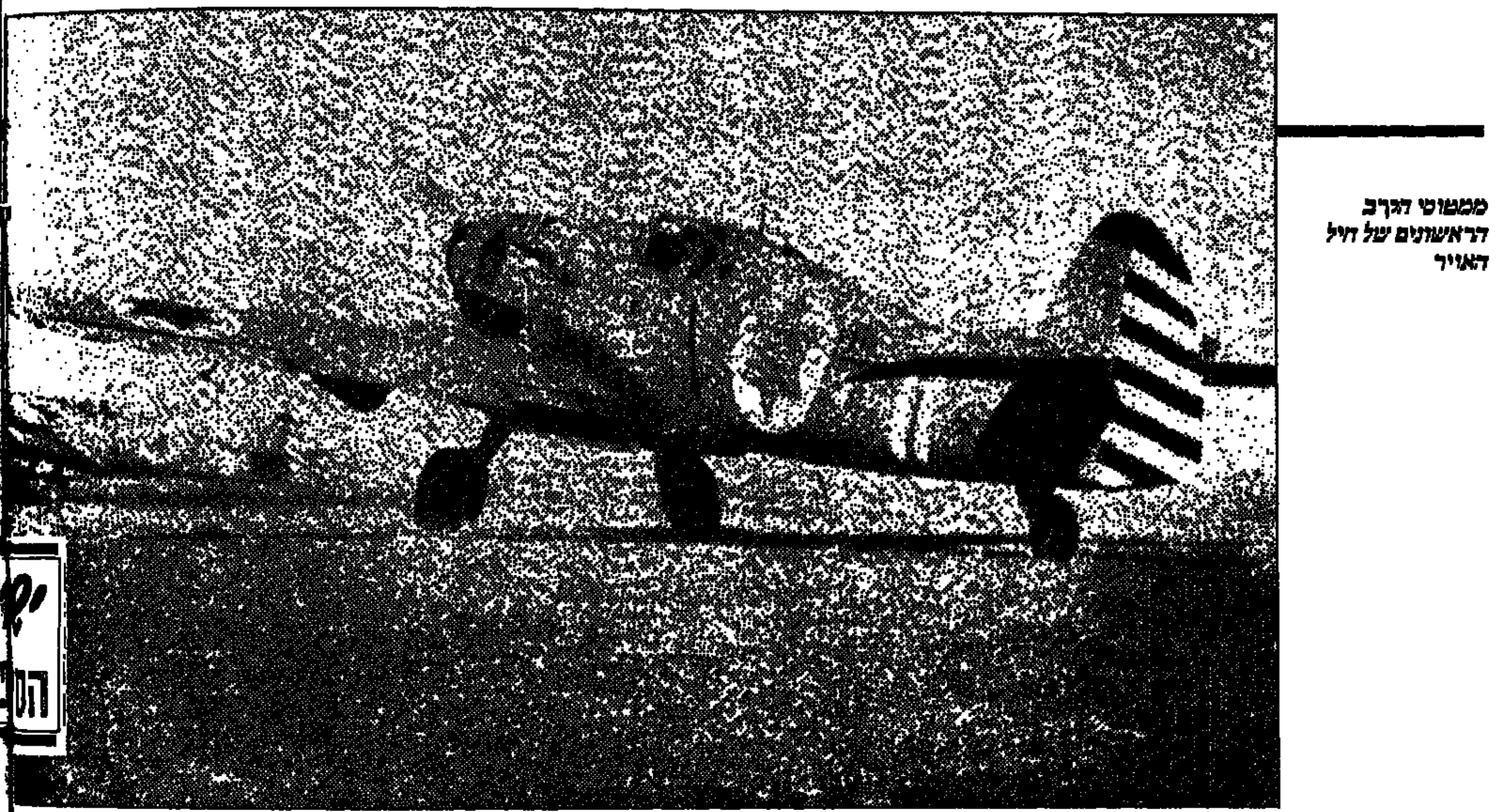

ממטוסי הקרב הראשונים של חיל האויר

חיל על הגובה

ל"מבצע אבק" של חיל האוויר היה תפקיד משמעותי ביותר לקראת המיתקפה הגדולה של "מבצע יואב" לשחרור הנגב, באוקטובר 48'. במאות גיחות מבצעיות ובהטסת לוחמים וציוד חרם החיל להצלחת המבצע והמשיך לעשות חיל עד סוף מלחמת העצמאות, גם נגד הבריטים.

סופר "מעריב"

עד תום מבצע אבק ביצע חיל האוויר למעלה מ־400 גיחות, הטיס לנגב כ־1700 איש וכ־2200 טונות של ציוד, מזון ונשק, והעלה מן הנגב כ־ 3200 איש, כולל כל לוחמי חטיבת הנגב התשושה. כתוצאה ממבצע אבק היה הנגב מוכן לקראת המיתקפה הגדולה של מבצע יואב.

במבצע יואב, באוקטובר 1948, כבר היה כוח האוויר הישראלי גורם חשוב בתכנון המבצעי. הכוח האווירי שבידי צה"ל איפשר כבר פעילות עניפה ומרשימה. זו הפעם הראשונה תוכנן לאפשר לחיל האוויר להקדים מיתקפה יבשתית במהלומה מן האוויר. הכוונה היתה שבליל המיתקפה, ב־15 באוקטובר לפנות ערב, יתחיל חיל האוויר להפציץ מטרות של המצרים ויתרכז, בין השאר, בשדה התעופה באל־עריש, שם רוכזו רבים ממטוסי הקרב של מצרים.

הפעילות האווירית של ישראל בוצעה הפעם מחמישה בסיסים. מטוסי הקרב רוכזו מהבסיס שליד הרצליה, מטוסי הפצצה ברמת־דוד, מטוסי תובלה בעקרון וטייסת המטוסים הקלים בשני בסיסים – שדה דב ושדה דורות. היה זה המבצע שבו ביצע חיל האוויר את מספר הגיחות הרב ביותר – 239 גיחות מבצעיות. בסך הכל הטיל על האויב כ־150 טונות פצצות במבצע יואב.

המבצע נועד להפוך את המצב בנגב על פיו – להשמיד את הכוח המצרי ולהסיר את הכיתור. במהלך המבצע הותקפו באר־שבע, חוליקאת, מגדל, עזה, כיס פאלוג'ה וכן שדה התעופה אל־עריש. רוב מטוסי חיל האוויר השתתפו בהפצצות, החל במבצרים המעופפים הכבדים, דרך הראפידות ומטוסי הקומאנדו, שהוסבו למפציצים לשעה, הראפידים וההארווארדים, וכלה במטוסים הקלים. מטוסי הקרב תקפו אף הם בפצצות ובראקטות, צלפו מתותחים וליוו את המפציצים בדרכם למטרה.

התכנון היה טוב יותר מכל המבצעים שקדמו לו, אך גם הפעם היו תקלות לא מעטות: מטוסים איחרו להגיע למטרותיהם: פצצות נפלו לים ופגעו במטרות אחרות.

שדה התעופה אל־עריש נפגע פעמים מספר וכמה מהספיטפיירים המצריים לא יכלו להמריא. המטוסים הקלים, שתקפו בעיקר בלילה, השיגו הצלחות רבות יותר במבצע יואב מאשר המטוסים הכבדים. הם ריכזו התקפותיהם בשעות החשיכה.

טייסים נפלו בקרבות

התחולל גם קרב אוויר ומטוס טיורי, שהועבר מחיל האוויר העיראקי למצרים, הופל לים התיכון. המקרה אירע ב־19 באוקטובר, מעל לאיזור שבו התחולל קרב בין אוניות מלחמה מצריות לישראליות. אותו יום איבד חיל האוויר הישראלי את אחד מטייסיו המעולים, מי שנמנה עם המפקדים הראשונים של טייסת הקרב הראשונה, מודי אלון. הוא שב במטוס מסרשמיט שלו מתקיפת טור שריון מצרי בדרום כאשר נפגע באש נ.מ., הצליח להגיע במטוס עד הרצליה אך בנחיתת האונס התרסק המטוס ומודי נהרג.

מאמץ מיוחד עשה חיל האוויר בהפצצת המשטרה המבוצרת בעיראק־סואידן, מדרום לנגבה ובתוך כיס פלוגיה, שם התבצרה יחידה מצרית. שוב ושוב ניסו המטוסים לפגוע בה. במקום זה נפלו שלושה טייסים בעת אחת הגיחות ב־20 באוקטובר, כאשר מטוסי בופייטר תקפו את תחנת המשטרה. אחד המטוסים נפגע בינוף הראשון שלו. ניתנה לו הוראה לשוב, אולם הטייס החליט משום מה לא להישמע וחזר לתקוף. הפעם הופל באש הנ.מ. המצרית והתרסק מעבר לקווים. שלושה צעירים שהיו במטוס, כולם בני 25, שרתו כטייסים במלחמת העולם השניה. ביניהם היה נוצרי אחד, ליאונרד פיצ'ג, יליד קנדה שהטיס את המטוס. ליאונרד התפרסם כטייס של בעלות הברית שהפיל את המטוס הגרמני האחרון במלחמת העולם השניה. כאשר פרצה מלחמת השחרור הפתיע את משפחתו בהכרזה שהוא מפסיק את לימודיו באוניברסיטה כדי לסייע לעם היהודי. שני האחרים היו יהודים: סטנלי אנדריוס מניו־יורק, בן למשפחה מתבוללת שהקרבות בארץ־ישראל עוררו בו לפתע את הזיק היהודי ודב שוגרמן, יליד לונדון, ששירת כנווט במלחמת העולם השניה בחיל התעופה המלכותי.

חיל־אוויר נקרא מחזית לחזית

חלפו רק ימים אחדים מתום מבצע יואב וחיל האוויר נקרא לסייע בצפון הארץ. הפעם היה זה מבצע חירם לשחרור חלק ניכר מהגליל. מספר הגיחות במבצע זה לא היה רב, אולם לחיל האוויר

העמודים הראשונים של "מעריב" לקוחים מהשבוע שבין ה־10 ל־16 באוקטובר 1948.

הסיפורים שמאחורי הכותרות נכתבו, בחלקם, בימים אלה, או הובאו, בלשונם, מעיתוני השבוע, לפני 40 שנה.

עורכים:
תהילה עופר
משה לרר

עיצוב: שפי זבן

כבר המתין המבצע הגדול השני של פרק הסיום של מלחמת השחרור – מבצע חורב. במבצע זה, שהחל ב־22 בדצמבר, היה שיא במספר ההפצצות שהוטלו על האויב: 266.5 טונות פצצות ב־243 גיחות מבצעיות. שוב הופצץ שדה התעופה המצרי אל־עריש והפעם על־ידי מטוסי בי.17.

קרבות אחרים התחוללו באוויר במהלך המבצע. ב־28 בדצמבר הפילו שני ספיטפיירים ישראליים שני מטוסי קרב מסוג פיאט של חיל האוויר המצרי. ב־5 בינואר הפילו פיאט מצרי נוסף ופגעו בשני.

ב־7 בינואר 1949 התחולל הקרב האווירי המפורסם בין מטוסי חיל האוויר הישראלי לבין מטוסי חיל האוויר הבריטי, שבעת ההיא היו לו עדיין בסיסים ליד תעלת סואץ במצרים. הבריטים הובסו

ישראל – השנה הראשונה
הסיפורים שמאחורי הכותרות

בשתי סדרות של קרבות אוויר. ארבעה ממטוסיהם הופלו בקרבות אוויר ומטוס ספיטפייר בריטי נוסף הופל באש מהקרקע.

הבריטים הירבו לשלוח מטוסים מבסיסיהם במצרים לעבר הנגב לטיסות סיור וצילום. ממשלת ישראל החליטה לא להתיר את הדבר, למרות שדובר במעצמה עולמית בימים ההם. היה חשש שצילומי האוויר יועברו לערבים. בראשית דצמבר הוחלט, איפוא, לארוב למטוסי הצילום הבריטיים. המטוס הראשון שנועד לכך היה מוסטאנג אמריקני, ששניים דוגמתו הובאו לישראל. מטוס הצילום הבריטי צילם באיזור הצפון. המוסטאנג, שאותו הטיס טייס המח"ל ויין פיק, דלק אחריו והדביקו בלב ים – שם פגע בו והפילו.

ב־7 בינואר התחולל הקרב הגדול מעל לנגב. כוחות צה"ל חדרו אז קילומטרים ספורים לתחום סיני והבריטים תבעו באולטימטום, שצה"ל יסוג. ב־9.30 בבוקר סיירו שני מטוסי ספיטפייר ישראליים באיזור אבו־עגילה, כאשר לפתע הבחינו בששה מטוסי ספיטפייר הבאים מולם. היה ברור שמדובר במטוסים זרים מאחר שהישראלים לא טסו בקבוצות גדולות כל כך. הקרב האווירי היה קצר והטייסים ס. גולדין וי. מקאלרוי פגעו בשניים מהמטוסים הבריטיים והפילום.

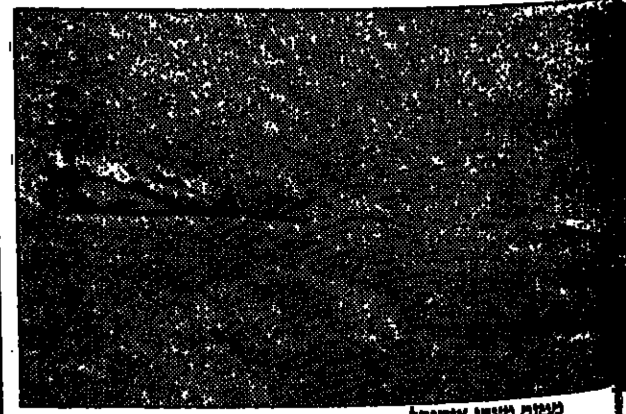

מטוס מצרי שהופל

עוד אלה מדווחים לטייסת כי פגעו כנראה בשני מטוסים בריטיים, הגיעה ידיעה מסיני שכוחות הקרקע של צה"ל פתחו באש לעבר מטוסים בריטיים שהפציצו את הכוח הישראלי ופגעו באחד מהם והפילו אותו. בשעות אחרי הצהרים המוקדמות היה הקרב השני; הפעם יצאו לפטרול ארבעה מטוסי ספיטפייר ישראליים ובהם הטייסים ג'ייקובס, דאנגוט, עזר ויצמן וביל שורדר, שני ישראליים ושני טייסי מח"ל.

היתה זו הפעילות הקרבית האחרונה של חיל האוויר במלחמת השחרור. ■

(רוב הכתוב לעיל מבוסס על הכרך "חיל האוויר" בסידרת "צה"ל בחילו", אנציקלופדיה לצבא ולבטחון, מאת זאב שיף, שיצא בזמנו בהוצאת "רביבים" במהדורת "ספרית מעריב" וחלקו על "שמים נקיים", אלבום 40 שנה לחיל האוויר, בהוצאת משרד הבטחון ובעריכת אהרון לפידות).

החיילים מתכוננים לחיים אזרחיים

לוח היום
ט"ז תשרי תש"ט
ב' למדינת ישראל
19 אוקטובר 1948

יש כבר סימנים ראשונים שחיי הצבא הופכים למפעל הכשרה אחר ענקי לקראת ימות השלום, לקראת חיים אזרחיים תקינים שבוא יבואו אף אם יתמהמהו. ההפוגה נתנה הזדמנות ואפשרות ליצור צרכים רבים, שבחפזון הקמת צבאנו הצעיר אי אפשר היה לדאוג להם. עתה מתחילים לחשוב גם על העתיד, כשחיילינו ישתחררו וותיקים וחדשים שזה מקרוב באו, ישתלבו שוב במפעל הבנין הגדול העומד לפנינו. הוגים מחשבות ורעיונות, כיצד להכשיר אלפים ורבבות

הרשמה להתיישבות

ישנן יחידות בצבא, שבהן עורכים כבר היום הרשמה של חיילים הרוצים להתיישב על הקרקע. בהרשמה כזו אין משום חידוש. גרעיני חיילים מתיישבים קמו עוד בימי המלחמה העולמית, מקרב גדודים ופלוגות שונים של חיילים עברים. הם אף הקימו להם קופות משותפות. אך רובם של גרעינים אלה התפורו ורק את מיעוטם תמצא בישובי החיילים המשוחררים שקמו אחרי המלחמה. להרשמה כיום יש סיכויים יותר טובים להצלחה, כי

מי יתנגד למאסר?...

הקצינה ציפורה פ"ק, מפקדת חמין החדש במשטרה ש:::ר (משמאל) עובדת במשרדה עם מזכירתה ערנה שניאורסון

לקראת העתיד, מבלי שהכוננות הצבאית בהווה תיפגם אף במשהו, איך לשלב דריכות מלחמתית בהדרכה לחיי יצירה אזרחיים.

עוד לא נמצאה הדרך ועוד לא עובדה תכנית מפורטת. החומר האנושי מגוון ושונות ומשונות הן השאיפות האישיות של כל חייל וחייל ומה שמתאים לבני הגיל הצעיר אינו מתאים לגיל היותר מבוגר. התכונות, ההכשרה והאינטלקט האישי אף הם קובעים. לעת עתה יש להסתפק, איפוא, בעיקר בחקירה ודרישה, כדי להכיר את החומר האנושי ולעמוד על טיבו ועל שאיפותיו. אמנם כבר היום מכוונים את השאיפות לקראת מטרות מסוימות וכבר כיום מסתמנת לפחות מטרה אחת ברורה והיא – ליישב חיילים משוחררים ומשפחותיהם בישובי־ספר.

אחרי מלחמה זו יהיו התנאים הכלכליים והקוניונקטורליים שונים לגמרי. יהיה צורך לאכלס שטחים נרחבים והמדינה תעמוד אף היא לצדם של המתיישבים, יחד עם המוסדות המיישבים, הקרן הקיימת וקרן היסוד. הצלחת מפעל ההתישבות של חיילים משוחררים תלוי, כמובן, במדה רבה גם באוירה שביחידות וביחסם של החיילים עצמם. בגדודי הפלמ"ח וכגדנ"ע בא ה"יחס" מאליו – שם שוררת אוירה חינוכית חלוצית. ביחידות אחרות צריך ליצור את האווירה וצריך להמריץ את המחשבה ולכוונה לאפקים מסוימים.

לומדים מקצועות

חיי הצוותא בצבא יוצרים ערכים אנושיים חדשים, שיהיו לתועלת רבה למדינה. ובלי משים לומדים חיילים רבים גם מקצועות, שיהיו להם לתועלת בחייהם האזרחיים. חיילים רבים עובדים במשרדים, בתי מלאכה, מחסנים, בתי חולים, מטבחים, בנהגות ובסדרנים ואחוז ניכר מהם יוכל לעשות שימוש בידיעות שהוא רוכש לו, אף כשובו מהצבא לביתו. יש חיילים הרואים ברכה בהזדמנות זו הניתנת להם.

אין הכשרה מקצועית מתוכנת ומכוונת. על הכשרה כזאת אי־אפשר לחשוב בתנאי מלחמה. מדובר אחר בלבד עוסקים במכוון – בהכשרה רוחנית. אלפי חיילים לומדים ומשתלמים בעברית. ותוך כדי לימוד השפה העברית עורכים הרצאות בשפות שונות, כדי להקנות לחיילים ידיעות על חיי המדינה וכן ערכים ציוניים. מקרבים את הלבבות ומקרבים את המוחות. ומכשירים את חיילינו לקליטה רוחנית וחמרית בחיים האזרחיים של מדינת ישראל.

מעריב

השנה הראשונה

עתון ערב | המערכת: תל־אביב רחוב צ'לנוב 2 טלפון 3452 4920 / המנהלה: תל־אביב רח' אחוות בית 3 טלפון 5377 | סניף בחיפה: רח' ביאליק 8 | סודר בדפוס ספר צ'לנוב 2 / נדפס בדפוס החדש בע"מ תל־אביב רחוב רפאל 22 | העורך: ד"ר עזריאל קרליבך | המחיר 50 מיל

הלגיון מפגיז עמדותינו בחזית לטרון

בנגב שקטו הקרבות: – שלל רב נפל אתמול לידי צבאנו

משקיפי או"ם הופגזו על ידי המצרים

עצורי לח"י הועברו מיפו לעכו

בן־גוריון אצל וייצמן

– מאת סופרנו –

ראש הממשלה ד. בן־גוריון נפגש הבוקר ברחובות לשיחה רשמית ראשונה עם נשיא המדינה, הפרופ' וייצמן.

שוב הופגזו שכונות ירושלים

צעדים מיוחדים לבטחון משקיפי או"ם

– מאת סופרנו המיוחד בירושלים –

נציג סוריה באו"ם נפגש עם נציג רוסיה

טרומאן שוחח עם מרשל על א"י

נציגי פועלי צ'כיה מבקרים בישראל

600 עולים

600 עולים הגיעו הבוקר לנמל חיפה.

קנס לחנוני מכלת שלא הציגו מחירים

בעית א"י תועלה בוועידת הדומיניונים

ערבים ירו במכונית הקונסול האמריקאי בירושלים

גניבת תכשיטים

דירות מפוארות

בנות 3 – 2 – 1 וחצי חדרים ונוחיות

משקיף או"ם נאשם בפגיעה בכבוד הצבא

ניסה לאסור על קצין ישראלי בירושלים לדבר עברית

– מאת סופרנו לענייני או"ם –

בהזדמנות

נגנב מזון ממחסני קבוץ

מפקד האוכלוסיה

מתאם להודעת הממשלה יוכל כל אדם להכין את תמונותיו, לפי רצונו, אצל אחד הצלמים בת־א

ארגון הצלמים בתל אביב

דרושים אורגים

תיקוני גגות

אספלט „איזוליט חמר"

צלמניה י. בנאדי

תל אביב, בבנין הדואר הכללי

תחנת צלום לשם רשום התושבים

עבודה משובחת בהנחה ב־20% אחוז מהמחיר הרגיל.

הערב ועידת היסוד של המפלגה הפרוגרסיבית

בשעה 8 באולם „הבימה"

במרחק של שעה טיסה ממאנילה – גן עדן על אדמות. בורקאי.

בורקאי – אי חלומי

כתב וצילם: אילן זומר

מדינת הפיליפינים מפורסמת באייה החלומיים. כמו בתאילנד, גם כאן, יש איים שאפשר לנפוש בהם ולאבד כל רצון לשוב לצוויליזציה. גם כאן מוצאים אנו את פטריית הקסם המסוכנת, שגורמת לשגעון ולמרות כל האזהרות, שלי ושל רבים אחרים, חיים רבים בצל התקווה "שלי זה לא יקרה". לא מכבר שמענו על צעיר המאושפז בבית חולים לחולי נפש.

בורקאי, הוא אחד מאיים אלו. אחת מקוראות המדור, בילי בסרגליק, שביקרה בבורקאי, מספרת כי זהו אי חלומי הנמצא בפליפינים דרומית למאנילה הבירה. בשעת טיסה אחת מממשים חלום דמיוני. בתוך מצאת בילי בונגלוס אצל אחד בשם לוי ולא יהודי), כ־100 מטר מהחוף עם מרפסת בחזית. במקום יש סירות מיפרש רעועות להשכרה, בית־ספר לצלילה וכן ספריה עם ספרים בכל השפות (וגם אחד בעברית).

בפי הישראלים הרבים זכה המקום לכינוי "המבצר", על שום הסתגרותם בחבורות במקום. הישראלים לימדו את הטבח המקומי להכין טחינה וחומוס. במקום יש גם שלושה פאבים ובסוף הערב אפשר לראות שם כמה שיכורים.

פטריית הקסם המפורסמת מהאי קוסאמוי נמצאת כאן, ותמורת דולר אתה מקבל אותה בתוך המרק ויוצא בעזרתה למסע הזיות למשך כעשר שעות. כמו שאיני ממליץ לטעום מהפטריה מהאי קוסאמוי בדרום תאילנד כן הדבר נכון לגבי בורקאי. ידוע לי על מקרה נוסף של צעיר שפשוט השתגע מאותה פטריית קסם.

מחיר ללילה בבונגלו רגיל הוא 2 דולר. בונגלו עם אמבטיה ושרותים יקר הרבה יותר. אפשר להביא לאי ילדים ולשכור עבורם מטפלת. באי נימצאות פיליפיניות המספקות שרותי מין בזול. מסו'

תרמיל – ובלעדיו

של שעה מחירו שני דולר. מומלץ להתרחק מפיתוי זה. מחיר טיסה ממנילה לקליבו – 25 דולר. משם לוקחים סירה, 20 דקות, במחיר של כחצי דולר ומגיעים לאי בורקאי.

אזהרה: טיילו במקומות המקסימים, אך אין כל צורך ופשוט מסוכן ביותר להשתמש בכל הפיתויים הנקרים בדרככם.

לאחר שנפשנו בבוראקאי – מומלץ לשוב למאנילה הבירה ולטייל לאי אחר בפיליפינים: קורגידור. כאן נערוך סיור הרפתקאות לאי שבו שרידים אילמים ממלחמת העולם השניה, שבה קיפחו אלפי אמריקנים את חייהם במלחמתם במיגור היפאנים.

המלצות לטיולים. 1: בכל יום, לבד מיום שני, יוצאים ממפקדת הצי הפיליפיני בספינה מרוקאס בולבארד, מרחק של 45 ק"מ. לעתים יש שתי יציאות, אחת בסביבות 8 בבוקר והשניה בשעות הצהריים. מסיירים כשעתיים באי קורגידור (CORREGIDOR) ובו שרידים של נשק ממלחמת העולם השניה ומוזיאון המלחמה. הסברים מקבלים ממדריך מטעם הצי.

2. בקיץ יש טיולים גם בימי שישי, שבת וראשון מפארק ריזל. מאורגן ע"י סוכנות נסיעות. הטיול נמשך יום שלם. בהזדמנות זו מומלץ לבקר בפארק ריזל ובמוזיאון, שם רואים תמונת קיר ענקית ובו הגיבור הלאומי של הפיליפינים מוצא להורג ע"י הספרדים, הממלאים את בקשתו האחרונה: למות כשגבו מולם ופניו מופנות לעבר בני עמו. מומלץ לבקר במרתף העינויים, בו היו טובעים השבויים האמריקנים כל אימת שמי הנהר היו גואים ומציפים את החדר ולאחר מכן נסחפים לנהר.

מרתף העינויים שבו טבעו שבויים אמריקנים בכל פעם שמי הנהר הציפו אותו.

3. טיול הרפתקאות. לוקחים אוטובוס למריוולס (MARIVELES) בחצי האי בטן (BATAAN) עם העברה לחוף. מהחוף אנו שוכרים סירה ויוצאים לשיט של 13 ק"מ לאי קורגידור. אין לשלם לדייג מראש, אלא רק לאחר שבא לקחתכם ביום המחרת מהאי בחזרה לבטן. אם תשלם מראש – אתה עלול למצוא עצמך תקוע באי.

מומלץ להביא עמך אוכל. כך תוכל לישון על החוף תמורת דולרים ספורים. כמידה ולא – יש שם אפשרות לישון בבית מלון, אך זה יקר. אזור זה מעניין כי ממריוולס החלה צעדת המוות, צפונה לתחנת הרכבת ב־ SAN FERNANDO, כאשר אלפי שבויים אמריקנים ופיליפינים חוצים את חצי האי באטן מהלך של 80 ק"מ בתנאים על אנושיים. 3000 מהם מצאו את מותם בצעדה זו. גם האי קורגידור הוא זכרון לא נעים לאמריקנים. כאן עזב הגנרל מקארתור את הפיליפינים לאחר שהובס ע"י היפאנים ונשבע לשוב שנייה ברי לנצחון. וכך באמת עשה. ■

לצעירים ולצעירים ברוחם: תמצאו כאן עצות ומידע עדכני על טיולים למקומות לא־שגרתיים, בעלי כוח־משיכה מיוחד. המדור מיועד בעיקר למטיילים עם תרמיל על הגב, אבל אפשר גם עם מזוודה. נתאר מסלולים מיוחדים, נביא כתובות של מקומות לינה זולים, נציין מה מותר ומה אסור לעשות במקומות אלה. ניתן גם לכם הזדמנות להתבטא כאן, בקצרה, כתרומת מידע מניסיון אישי ובסיפור חוויות. נשיב על שאלות ונקל על יצירת קשר בין מטיילים.

המעוניינים בכל אלה, יפנו לז אילן זומר, יצבר לעניין, ת.ד. 20010, תל־אביב 61200

קום והתהלך

יואל רפל

לבנות ולהיבנות

אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה – כך שרו חלוצי העליה השניה. צעירים של היום, הבאים לארץ מארה"ב, צרפת או ברזיל מוצאים כי החלוציות פסה, ההגשמה נעלמה, ובתיסכולם אורזים את צרור מטלטליהם וחוזרים לארצות מוצאם. במציאות זו חש אהרון בוצר, עולה חדש מארצות-הברית שהחליט "לעצור את העולים מלשוב לארצותיהם", כלשונו. בכוח רצון בלתי-שגרתי, בהתמודה תוך מאבקים ברשויות רבות, הקים את פרוייקט "לבנות ולהיבנות", בו בונים ומשפצים צעירים מהגולה את סימטאות צפת.

הפוסע ברחובות עיר המקובלים לא יכול שלא לראות את הצעירים, לובשי סרבלי עבודה, הדוברים בעיקר אנגלית והנעים ממקום למקום במהירות. לכל אחד מהם משימה, בפני כל אחד מהם הוצב אתגר. עבודת הקבוצה המונה 30 איש המתחלפים פעמים-שלוש בשנה מתחילה עם בוקר, בהדרכתו של חיים פרגין, מנהל עבודה ודור ששי בצפת הם לומדים את תורת הבנייה, השימוש בפטיש ובמסמר, התקנת קונסטרוקציות, יציקת גג וריצוף חדרים. במרוצת שנות הפעלת התוכנית התגבשו

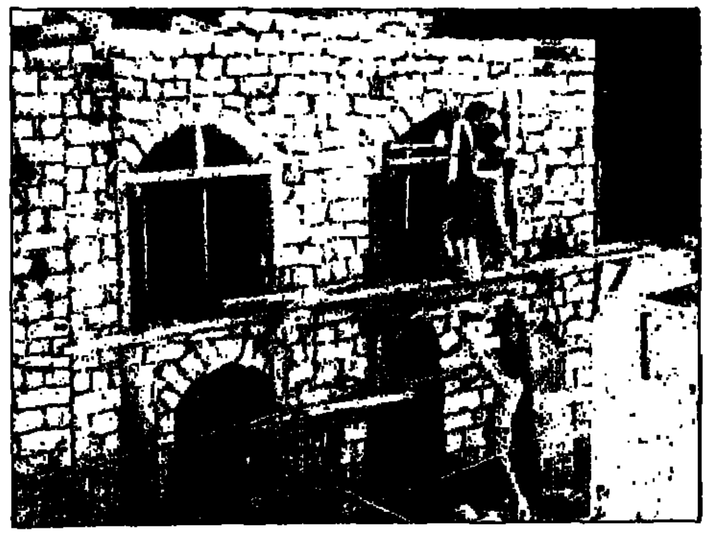

צעירים משפצים את העיר העתיקה של צפת ומיישמים את הביטוי "לבנות ולהיבנות" בפרוייקט הנושא שם זה.

מסגרות פעולתה והורחבו מעבר למטרה היסודית – שיפוץ בתים בעיר העתיקה של צפת. חיים ולך, מרכז הפעילות: "עובדים בשיפוץ, מנקים, מסיידים ומתקנים בבתי קשישים, מטפלים בעולי אתיופיה ועוזרים בבית התולים של צפת". כל פעילות "לבנות ולהיבנות" נעשית בהתנדבות ללא שכר ובזכותה העיר העתיקה של צפת תיראה תוך שנים אחדות שונה מכפי שהיתה.

מוזיאונים בקיבוצים

במפעל היחיד של אלי שילר, המוציא לאור, המתרגם והעורך של הוצאת אריאל ראו אור בחודש האחרון פרסומים שלא היו מביישים בתי הוצאה גדולים ועשירים. לדוגמה, מדריך למוזיאונים בקיבוצים. אף שהקיבוצים מהווים רק 3% מהאוכלוסיה בישראל, הוקמו

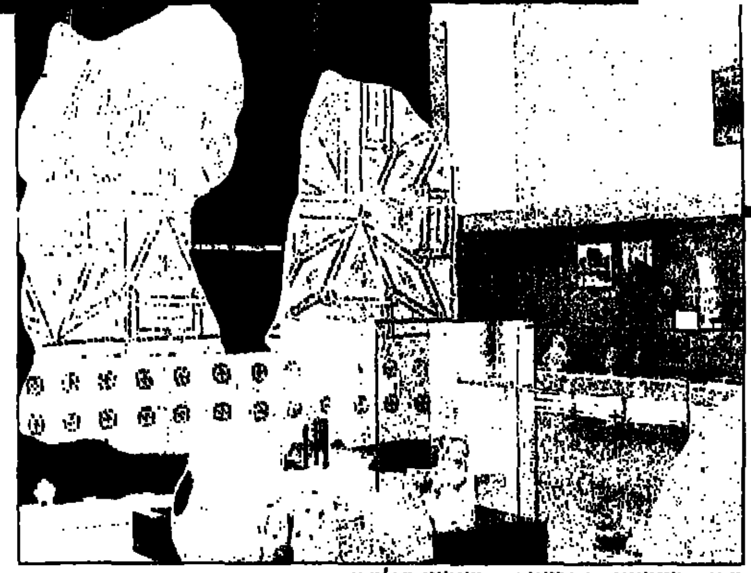

מתוך "מוזיאונים בקיבוצים": המוזיאון בפלמחים

במסגרתם 70 מוזיאונים, יותר מסך הכל של המוזיאונים בארץ. תופעה ייחודית, ראויה ללימוד מבחינה סוציולוגית-תרבותית, במיגוון נושאים והיקף מדהימים של אוספים בארכיאולוגיה, טבע, תרבות חומרית, אמנות, תולדות היישוב, השואה, יודאיקה ועוד. העיון במדריך מלמד מה מחמיצים אם לא מבקרים.

■ ועוד פרסומים:

במסגרת אריאל – כתב העת לידיעת ארץ-ישראל, פורסמו גם החוברות אתרים ומקומות בארץ ישראל, אוסף מאמרים ומחקרים בידיעת הארץ וארץ-ישראל ואתריה בתיאורי עולי רגל מוסלמים. לבד מהחוברות פרסם שילר את ירושלים העיר הקדושה, ספרו הקלאסי של הקצין הבריטי צ'ארלס וילסון, זה שנים רבות מהפופולריים שבספרי המסעות, שעד היום טרם נתפרסם בעברית ורק תמונותיו הופיעו כמעט בכל ספר שהוקדש למאה ה-19. שילר תרגם את הספר של קצין ההנדסה הבריטי, אשר על שמו קשת וילסון שבכותל המערבי.

מסלולים

במסגרת ספריית יהודית - טייל בעצמך (על-שם יהודית גולדמן שעבדה במחלקת ההדרכה של החברה להגנת הטבע) כבר הוציאה "החברה" יותר מ-90 דפי מסלול והאחרונים ביניהם: כפר תבור; אילניה (סג'רה); שמורת הרן; הרטוב; וויה דולורוזה בעיר העתיקה; קברי נחל קדרון; רחוב הנביאים. סידרה קומפקטית ונוחה, בצבע, עולה ממש פרוטות.

סידרה אחרת – דפי הדרכה, למסלולים שהוכנו על-ידי אנשי בתי-ספר שדה, על דפי פוליו, בצורה פשוטה וזולה ולדוגמה, צפת בתש"ח (23 עמודים); גבעת השומר באיזור כפר סבא; ארץ המירדפים בבקעת הירדן; אתרים בדרך ירושלים-שער הגיא; תל מונד; גני רמת הנדיב.

זר פרחים לטדי

דומה שאין דבר בעולם המצטלם יפה יותר מגינת פרחים פורחים. לעיתים היפה הוא בלתי-נראה והמכוער הוא הנגלה. ואז באה המצלמה. כך קרה לגינותיה של ירושלים שרק מעטים נתנו דעתם לחזות ביופיין ולהתענג מריחותיהן. מכון ירושלים לחקר ישראל פירסם לכבוד שנת ה-20 לאיחוד העיר את הספר גני ירושלים. בספר, שערך שמעון ביגלמן וצילם באופן מרגש ומרתק נח פולברג, מובאים צילומיהם של 70 גנים בירושלים: עירוניים, שכונתיים, גני רקע, גנים בבתים פרטיים, גני מוסדות, שמורות נוף. הוכחה לאימרה "עשרה קבין של יופי ירדו לעולם – תשעה נטלה ירושלים ואחד העולם כולו". הספר, בהוצאת בית ההוצאה הירושלמי, מוקדש לטדי קולק, וכי מי ראוי ממנו לספר שכזה?

גן פורח ב"גני ירושלים"